Масса а мехкашкара пролетараш, вIашагIкхета!

СЕРДАЛО
свет

Советски Союза Коммунистически парте Нохч-ГIалгIай областен комитета а Грозненски горкома а, Нохч-ГIалгIай АССР-а оргкомитета а Грозненски къахьегамхой депутатий Совета а орган

КIиранди
2
февраль
1958 шу
№ 10 (2176)
Мах 20 кеп.

Советски Союзе хоржамаш дерригача адамаша дакъа лоацаш, къахьегамхоша диззаь шоай лоIамах деш, бокъонца демократически гIулакх да

Вай социалистически демократи

Советски Союзе мел даха адамаш Iалаьмате чIоагIа дегаш айденна, шоай Коммунистически партенеи Советски правительствоннеи гонахьа кхы а дукхагIа кхотаденна кийчлуш да укх деношка СССР-а Лакхехьара Совет харжарна. Болхлой, колхозашкара ахархой, советски интеллигенци хьинар айденна къахьегаш ба ССКП XX-ча съезда исторически соцамаш мамогга сихагIа кхоачашдарна, дунен тIа мел дахача халкъашта юкъе машар хилийтарна.

Ленински нийса къамий политика кхоачаш а еш, Коммунистически партеси Советски правительвоси юхаметтаоттаяьча Нохч-ГIалгIай республике чакхдоал СССР-а Лакхехьара Совет харжарца цхьана, Нохч-ГIалгIай АССР-а Лакхехьара Совет хоржилга. Вай республикерча къахьегамхоша 16-ча марте хоржагья Советски Iаьдала эггара лакхехьара орган а — СССР-а Лакхехьара Совет, — шоай автономни республикан Лакхехьара орган а — Нохч-ГIалгIай АССР-а Лакхехьара Совет.

Хоржамашта кийчлуча хана къаьстта чIоагIа гучадоал советски строй бокъонца йолча социалистически демократен строй хилар, берригача къахьегамхошта вайцига йиззаь бокъо лу мехка чура Iаьдал, кхыметтел паччахьалкхен Iаьдала эггара лакхехьара орган а тIехьа, шоай лоIамах харжа. Буржуазни харц демократех вай социалистически демократи хьакъоастаеш йола царна юкъера керттера башхало я: буржуазни «демократи» алхха бIаьхийча наха, хьалдолча наха бокъо луши, вай социалистически демократи берригача къахьегамхошта шерра бокъонаш луши хилар.

СССР-а Лакхехьара Совет шоайла цхьатарра нийса бокъонаш а йолаш йолча шин палатах латт — Союза Советахи Къамий Советахи. Цу палаташка хоржамаш дара наькъо социалистически демократен керттера ши гIулакх белгалдоакх: ханага кхаьча болча берригача гражданий харжара бокъо массане а юкъареи цхьатарра нийсеи хилар, вай Даьхен территоре тIа дахача дерригача къамий — доккхийчар а кагийчар а, — цхьанне сов-эшаш йоацаш, бокъонаш нийсса хилар.

СССР Лакхехьарча Совета шоллагIча палате — Къамий Совете хоржамаш дарна 633 хоржамий округ вIашагIъеллай: 375 — союзни республикашка, 198 — автономни республикашка, 50 — автономни областашка, 10 — национальни округашка.

Советски Союзанна чуйоагIача 15 союзни республиках хIаране 25 депутат вохийт Къамий Совете, 18 автономни республиках хIаране 11 депутат вохийт, хIара автономни областо — 5 депутат, хIара национальни округо — 1 депутат.

СССР-е дахача дерригача къамий бокъонаш, доккхазIамига хилар лаьрхIа доацаш, цхьатарра нийса хилар къаьстта белгалдоакх укх тайпарча гIулакхо: 18 миллион квадратни километр гаргга территори а йолаш, 113 миллиони 200 эзари саг а вахаш йолча РСФСР-о Къамий Совете хоржаш бола депутаташ 45 эзар квадратни километр мара територи а йоацаш, 1 миллион совгIа мара нах а боацаш йолча Эстонски республико хоржараш миссел мара бац.

Буржуазни мехкашка вIалла а хила торо йолаш гIулакх дац из. Цига, моллагIаш уттадаь а, доаца бахьанаш а увттадеш, хоржамаш деча дакъа ца лоацийташ къестбу дукха къахьегамхой, хоржамий бокъонех боах мехка чухь доал деш долча къамах боацараш, цар парламентеи муниципалитетеи хоржамаш деча хана хоржама округаш вIашагIйохк къахьегамхой бокъонаш эшаеш.

Социалистически демократизман лоархIамегIара гIулакх из хиларах тарра В. И. Ленина яьхад: «эрсех доацача дерригача къамашта е шоай республикаш е автономни областаш еннай вай».

Советски Союзе хоржамаш дерригача адамаша дакъа лоацаш, къахьегамхоша дизза шоай лоIамах деш, бокъонца демократически гIулакх да. Вай мехка, вай хоржамий системаца вIалла а хила торо йолаш дац къахьегамхой къамий бокъонаш сов-эшаш хулга. Ишта я Советски Конституци, ишта да вай хоржамий Закон, ишта я вай советски социалистически демократи.

Социалистически демократен нийсхон гIулакхаш къаьстта дика бIаргагу, хьалха паччахьа хана цхьаккха а бокъо йоацаш, паччахьа Iаьдала низ-Iоткъам чIоагIа болаш, баьде даьхкача, нохчийи гIалгIайи дар санна долча кагийча къамашта. Боарам боаццаш дукха да укх тIеххьарча хана вай къаман экономика а культура а дегIайоалаярна Коммунистически партеси Советски правительстvoси даь гIулакх.

Паччахьалкхен Iаьдала деча доале дуккхача къахьегамхоша дакъа лоацилга Iалашдеш йолча социалистически демократен байракха кIал, шоашта дукха езача, адамаш иразага кхувлача Советски Союзан Коммунистически партена гонахьа кхы а чIоагIагIа кхота а бенна, вежарий санна, шоайла барта болаш духьал болх вай мехкара къахьегамхой 1958-ча шера 16-ча марте хургдолча хоржамашта. ВIалла а шеко яц, цу дийнахьа СССР-а Лакхехьарча Совете а Нохч-ГIалгIай АССР-а Лакхехьарча Совете а вай харжархоша дикачарех дикагIбараш хоржарг хилар, цхьанне санна массане а, коммунистийи парте боацарий йохаргйоацача блока кандидаташта тIехьа кхадж тосарг хилар.

РСФСР Лакхехьарча Совета пхелагIа сесси

Йоккхача Кремлевски дворецa тIа егIай Российски Федерацен байракх. 28-ча январе Iуйранна 10 сахьат даьлча укхаза хьайийлар диазлагIа вIашагIтехача РСФСР Лакхехьарча Совета пхелагIа сесси. ДIаьхдаь тIоараш тохарца тIайийцар депутаташеи хььшашеи паччахьалкхен ложашка новкъостий А. Б. Аристов, Л. И. Брежнев, Н. А. Булганин, К. Е. Ворошилов, Н. Г. Игнатов, А. И. Кириченко, Ф. Р. Козлов, А. И. Микоян, Н. А. Мухитдинов, М. А. Суслов, Е. А. Фурцева, Н. С. Хрущев, П. Н. Поспелов, Я. Э. Калнберзин, А. П. Кириленко, А. Н. Косыгин, М. Г. Первухин гучабовлар.

Председатело — РСФСР Лакхехьарча Совета председатело И. В. Горошкина сесси хьаеллар дIакхайкаду. Доклад е дош лу Мандатни комиссен председатела депутата Н. Ф. Игнатовна.

Сессес цхьа барт а болаш чIоагIъю Мандатни комиссен доклад.

Сессен балха укх лохехьара повестка тIаэц:

1. 1958-ча шера РСФСР халкъа боахам дегIабоалабара паччахьалкхен план.

2. 1958-ча шера йола РСФСР-а паччахьалкхен бюджет кхоачашъяр.

3. РСФСР Лакхехьарча Совета Президиума Указаш чIоагIдар.

1958-ча шера РСФСР халкъа боахам дегIабоалабара паччахьалкхен планах доклад йир РСФСР Министрий Совета Председатела хьалхарча заместитело РСФСР Госплана председатело депутата Н. К. Байбаковс.

— 1957-ча шера Коммунистически партен хьалхаленца, — йоах докладчико, — промышленностен а гIирсаш хьадара а управленена хоадамболлаш эргало йир, цо йиш а хилийтар гуча а яьха вай боахам дегIабоалабарна производстве кхы тIа дикка дукха резерваш тIаяхийта.

1957-ча шера еррига продукци дегIайоалаяра план Российски Федерацес ханал хьалха кхоачашъяьй, тIеххоачаш а еш. Производстван дукхал 10 процент айденнад, цунца производстваша средстваш хьаяра производство 11 процент айденнад, хIаьта наха эша хIамаш хьаю производство 8 процент айъеннай. Дикка толамаш даьхад мехкдаьтта, кIор, газ, электроэнерги яккхарна а машинаш хьаярна а.

РСФСР колхозашкеи совхозашкеи шура яккхар 1956-ча шерага диллача 21 процент айденнад, дулх — 8 процент. Шура 1,9 миллион тоннеи дулх 238 эзар тоннеи дукхагIа кийчдаьд.

1958-ча шера а цул тIехьа доагIача шерашка а хьайбай продукташ яхар сиха дегIадоалададарна лард чIоагIъяьй, РСФСР гIолла доахан дебадар шера 2,3 миллион корта дегIаденад.

Доклада юкъе дикка моттиг лаьцар пормышленнии гIишлонийи гIирсаш хьалдара планаш кхоачашъяр дувцаш. Шера хьаьй 450 керда йоккха промышленни предприяти. Биззача низаца болх бе йолаеннай Куйбышевски ГЭС. Хьадаьд 32 миллион квадратни метр нах баха цIенош; цул совгIа колхозхошеи юртарча интеллигенцеси шоашта хьадаьд 400 эзар совгIа цIенош.

Докладчико белгалду, Федерацен халкъа боахам дегIабарна чIоагIа лоархIаме совнархозаш вIашагIйохкар хилар. Российски Федерацен еррригача 68 совнархозо шера план кхоачашъяьй. 1957-ча шера валови продукци дегIаенай 5 миллиард сом совгIа.

Новкъ. Байбаковс дувц республикан экономика сихха шеръе новкъарло еш долча кхоачамбоацарех, цунца 1958-ча шера РСФСР-а халкъа боахам дегIабоалабара план дика кхеташ ювц цо.

Республикан предприятеша, йоах докладчико, мехка кхоалагIча даькъах ши дакъа продукци арахец. Федерацен халкъа боахама плана керттера декхар да дIахо махулла дукхагIа еза-йоккха индустри айяр, хьалхарча аргIанна Iаьржеи бос болеи металлурги, химически, мехкдаьттани газовии промышленность дегIайоалаяр. Уж промышленностан пхи дакъа дегIадоалададарна 25 миллиард сом совгIа ахча хец.

1958-ча шера РСФСР-а еррига промышленни продукци арахецар цул хьалхарча шерага диллача 7 процент айлу.

Электроэнерги яккхар 154 миллиард киловатт-сахьат хургда, дахача шера 140 миллиард киловатт-сахьат мара ца хиннача. Белгалдаь да керда электростанцеш йохкилга а, йолаш йола электростанцеш шеръелга а, атомни электростанцеш хьалъелга а.

Докладчико йоалаю халкъанна эша хIамаш арахецар айдалара цифраш: арахеца лерхIаш да 77 миллион метр массадолча тайпара кIадаш, телата котий гIирс 13,1 миллион пара соахкарчул дукхагIа. Айлургда дулх даккхар 9,8 процент, хьайбаех доаккха даьтта — 8.7 процент, цIеначa шурий продукцеш — 18,9 процент, шекар — 22,3 процент дукхагIа.

Валови ялат даккхар айде лерхI колхозашка 25 процент, совхозашка 40 процент. Деррига ялат даккхара юкъе паччахьалкхен боахамаша из даккхар дикка лакхлургда.

Доклада тIа, капитальни гIирсаш хьалдара даькъе, Н. К. Байбаковс белгалдаьккхар, РСФСР-а халкъа боахама ахча хецар 5,4 процент айлургхилар. Укх шера доккхагIа дола декхар да наха чуIе цIенош дукхагIа хьалделга. Цу гIулакха хьахец 18,6 миллиард сом ахча, из да Российски Федерацен халкъа боахама строительно-монтажни балхашка мел дахача ахчах кхоалагIа дакъа совгIа ахча. Цул совгIа, нах чубаха гIирсаш хьалдарна кхы а дукха ахчадохийтаргда дукхача предприятейи боахама организацейи чотах а, ишта къаьст-къаьстача наха банка кредитаца гIо а деш, цIенош хьаларца а.

Плана чухь дикка моттиг лоац къахьегамхой вахара а культуран а хьал айдарна. РСФСР-а паччахьалкхен бюджетах социально-культурни гIулакхашта дохийта ахча 76,9 миллиард сом хургда, 1957-ча шера хинначул 7,2 миллиард сом дукхагIа да из. Бахача нахага товараш 26,4 миллиард сом дукхагIа дохкаргда дIадахача шерачул.

— Шеко яц, — йоах докладчико ший къамаьл даь воаллаш, — Коммунистически партега хьалхале а йолаш, Российски Федерацен халкъаш берриға низ тIабахийта, РСФСР-а халкъа боахам дегIабоалабара паччахьалкхен план дика гIулакхаш карагIдувлаш кхоачашъергхилар а 1958-ча шера коммунизм хьалъярна а дерригача дунен тIа машар оттабарна а керда кота-лонаш йоахаргхилар а.

1958-ча шера РСФСР-а Паччахьалкхен бюджетах а 1956-ча шера паччахьалкхен бюджет кхоачашъярах а доклад йир РСФСР финансий министро И. И. Фадеевс.

Цул тIехьагIа н. н. Байбакова а Фадеева а докладех пренеш йолаелар.

(ТАСС).

СССР-а Лакхехьарча Совете хоржамаш дарна йолча централъни хоржама комиссе

21-ча январе Москве хилар СССР-а Лакхехьарча Совете хоржамаш дара пхелагIа вIашагIтехача Центральни хоржама комиссен хьалхара заседани.

Центральни хоржама комиссен председатело новкъ. В. В. Гришина дийцар хIанз хургдолча СССР Лакхехьарча Совете хоржамаш деш Центральни хоржама комиссена хьалхашка латтача декхарех.

«СССР-а Лакхехьарча Совете хоржамаш дара положега» хьажжа Центральни хоржама комиссес хоржама документай формаш оттаяьй: Союза Совете хоржамаш дара хоржама бюллетень (кIайча бесара), союзни республикагара Къамий Совете хоржамаш дара хоржама бюллетень (сигала бесара), автономни республикагара Къамий Совете хоржамаш дара хоржама бюллетень (цIе беса). Комиссес чIоагIъяьй депутаташ кандидаталла дIаязбара Окружной хоржама комиссен протокола формаш, Участкови хоржама комиссен голосовани яра протоколи Окружной хоржама комиссен голосовани яра протоколи, ишта Союза Советеи Къамий Советеи депутаталла харжарах долча удостоверенен форма а.

Центральни хоржама комиссес оттаяьй хоржама комиссен печатий образецаши хоржама яьшка образеци.

Центральни хоржама комиссес тIайийцай СССР Лакхехьарча Совете хоржамаш дара Окружнойи Участковии хоржама комиссешта долча письмой тексташ.

Цу письмошка яздаь да, хьатIахулча хоржамашка Окружнойи Участковии комиссей декхараш.

Заседане ладийгIар, ССР Союза связа Министро новкъ. Псурцев Н. Д. Центральни хоржама комисси СССР Лакхехьарча Совете хоржамаш дара комиссешца бувзамца Iалашъяра докладага.

Центральни хоржама комисси ишта хьажай хоржамга кийчо ярца дувзаденнача кхыча гIулакхашка, царна с еза решени а яьй.

СССР Лакхехьарча Совете хоржамаш дарна йола

ХОРЖАМА БЮЛЛЕТЕНЬ

„___“ ______________ 195 шера

Союза Совете хоржамаш дара округ № ________

Хоржама бюллетена тIа йита Iайха хоржача кандидата фамили, цигаден бараш дIабоабе

Депутатала волча кандидата фамили, цIи, даь цIи	Депутата кандидатала хьангара къоаставаьв

Союза Совете хоржамаш дара Окружной хоржама комиссен председатель ________

Нохч-ГIалгIай АССР-а Лакхехьарча Совете хоржамаш дара Центральни харжара комиссе

Укх шера 27 январе Нохч-ГIалгIай АССР-а Лакхехьарча Совете хоржамаш дара Центральни харжара комиссен хьалхара заседани хиннай.

Центральни харжара комиссес дийцар Нохч-ГIалгIай АССР-а Лакхехьарча Совете хоржамаш дарна кийчо ярца дувзаденна дола дешаш, хIаьта доаггIаш дола соцамаш а дир.

Центральни харжара комиссес оттаяьй Нохч-ГIалгIай АССР-а Лакхехьарча Совете хоржамаш дара харжара бюллетена форма (баьццарча бесса), депутатала харжа оттабаьча кандидаташта регистраци ярах долча окружной харжара комиссен протокола форма, Окружнойи Участковии харжара комиссей кхадж тассара протоколий формаши хIаьта «Нохч-ГIалгIай АССР-а Лакхехьарча Совета депутатала харжарах долча Удостоверенен» форма а.

Цул совгIа, комиссес оттадаьд Центральнии Окружнойи харжара комиссей печатий образецаш, хIаьта участкови харжара комиссеш СССР-а Лакхехьарча Советеи НГIАССР-а Лакхехьарча Советеи хоржамаш дарна цаIаш хиларах оттадир Участкови харжара комисси печатийи харжара ящикийи образецаш СССР-а Лакхехьарча Совете хоржамаш дара Центральни харжара комиссес 1958 шера 21-ча январе оттадаьраш тIаэца. «Кхадж тасса бокъо хилара Удостоверенеш» СССР-а Лакхехьарча Совете хоржамаш дарна леладераш хургда.

Заседане къоастадир моттигерча Советий исполнительни комитеташи харжара комиссеши харжара документаш кийчдара эшаш долча каьхатаца Iалашъяра а, хIаьта Нохч-ГIалгIай АССР-а Лакхехьарча Совете хоржамаш дара харжара кампани связан средствашца Iалашъяра а дешаш.

Центральни харжара комиссес оттадир Нохч-ГIалгIай АССР-а связан управленен начальника хьалхашка харжара кампанена гIулакх деш йолча связан органий болх дика вIашагIбеллаи юха ца соцаши хилийтара дош.

Цунца Центральни харжара комиссес могадаьд Окружной харжара комиссешта шоай хьалхарча заседанешка Окружнойи Участковии харжара комиссешта связан средствашца гIулакх дара дешаш дувца.

Окружной харжара комиссешта хьалхашка латта декхараш ханнахьа а нийсса а кхоачашдара духьа Центральни харжара комиссес тIанийцар Нохч-ГIалгIай АССР-а Лакхехьарча Совете хоржамаш дара а царна кийчо яра а балхах долча письмон текст.

НГIАССР-а Лакхехьарча Совете хоржамаш дара

ХОРЖАМА БЮЛЛЕТЕНЬ

195 шера . ____ . ______________

______________ № ________ йола хоржама округ

Депутатала харжа оттаваьча (яьча) кандидата фамили, цIи, даь цIи	Хьангара оттаваьв (яьй) кандидат депутатала харжа

НГIАССР-а Лакхехьарча Совете хоржамаш дара Окружной харжара комиссен председатель ________

Хьалхара говзалца хьаяь лаьттан спутник йохарах бола ТАСС ХОАМ

Хьалхарча говзалца хьаяьча Лаьттан спутникага хьежарахи траекторн ирасчетехи оттадаьд из спутник 4 январе атмосферан кхотаденнача тIонашка чу а яха ехалга. Спутник атмосферан кхотаденнача тIонашка чуяхари из ягари приборашта къаьстта хоаденнадац. Советски Союза тайп-тайпарча моттигашка доагаш дола «седкъий» бIаргадоврах 28 декабре денз 5 январе кхаччалца ухаш хинна хоамаш болидех да («болид» бIаргагуш бола «Iолегаш бола седкъа» ба: из явлени цкъаза метеориташ лаьтта Iолегарца а чакхйоал), хIана аьлча, уж гучадаьнна районаши хан спутника орбитан плоскостаца нийслуш яц.

Иштта, 1957 шера 4 октябре урагIа а хийца, хIаьта Лаьттанна гонахьа 96,2 минутах го боаккхаши Лаьттан тIера лаьрхIача орбитан максимальни лакхале 950 км хиннеи хьалхара говзалца хьаяь Лаьттан спутник космически тело санна дунен чу йоалш хиннай 92 денбийсан. Цу хана чухь говзалца хьаяьча спутнико Лаьттанна гонахьа 1400 гаргга го а баьккхаб, хIаьца 60 млн. километр гаргга никъ а баьб: из никъ Лаьттагара Марсага кхаччалца ба, Марс эггара гаьнабаьннача хана а. Хьалхарча говзалца хьаяьча спутникага хьежаро гучаяьхар атмосферан лакхехьарча тIоанех а Лаьттан говзалца хьаяьча спутникий болама законех а дола лоархIаме йола Iилман сведенеш.

СССР Лакхехьарча Совете хоржамаш дарна йола

ХОРЖАМА БЮЛЛЕТЕНЬ

„___“ ______________ 195 шера

хьангара ______________

(малагIча союзни республикагара)

Къамий Совете Хоржамаш дара округ № ________

Хоржама бюллетена тIа йита Iайха хоржача кандидата фамили, цигаден бараш дIабоабе

Депутатала волча кандидата фамили, цIи, даь цIи	Депутата кандидатала хьангара къоаставаьв

Къамий Совете хо жамаш дара Окружной комиссен председатель ________

СССР Лакхехьарча Совете хоржамаш дарна йола

ХОРЖАМА БЮЛЛЕТЕНЬ

„___“ ______________ 195 шера

хьангара ______________

(малагIча автономни республикагара, областа ара е нацокругагара)

Къамий Совете Хоржамаш дара округ № ________

Хоржама бюллетена тIа йита Iайха хоржача кандидата фимили, цигаден бараш дIабоабе

Депутатала волча кандидата фамили, цIи, даь цIи	Депутата кандидатала хьангара къоаставаьв

Къамий Совете хоржамаш дара Окружной хоржама комиссен председатель ________

ДукхагIа хулийтаргья вай юртбоахаман продукташ

Овощаши коартолаши ювча юрта боахаман дикача болхлой республикански совещане хиннараша

Нохч-ГIалгIай республикан берригача колхозхошка, МТС-ийи совхозийи болхлошка, юрта боахаман специалисташка ду

Кхайкарал

«1958-ча шера республикан колхозашка а совхозашка а овощаши коартолаши дукхагIа яхарах» дола дош дувцаш — овощаши коарталоши ювш болча республикан дикача болхлой республикански совещани хилар. Нохч-ГIалгIай АССР берригача колхозхошка, МТС-ийи совхозийи болхлошка, юрта боахаман специалисташка деш кхайкарал тIаийцар дикача болхлой совещанес».

Дукха деза новкъостий!

Советски Союза Коммунистически партен Центральни Комитетои СССР-а Министрий Советои юрта боахаман болхлошка даь кхайкарал чIоагIа гIадбахарца тIаийцар юртарча къахьегамхоша. Кхайкарала тIа ювцача дIадахача шера юрта боахам дегIабара хьалхехьа а яьча итогаша цIаькха а чIоагIдир социалистически юртбоахаман производство боккха низ хилар. Нохч-ГIалгIай республикан юрта боахаман къахьегамхоша 1957 шера во толамаш даханзар. Колхозашеи совхозашеи паччахьалкхенна ханал хьалха дIаделар ялаташ, гидуаргаш, комсаш, шура, тха, фуаш, хIаьта 1956-ча шера енначул уж продукташ лоархIам боллаш дукхагIа дIа а елар цар.

Дуккхача колхозаша а совхозаша а, хIаьта иштта овощаш ювча цхьаболча дикача болхлоша а дика хьувкъийтар овощай культураш. Ассински совхоза бригадиро новкъ. Глущенкос 1957-ча шера 62 гектарах хIаране тIара 225 центнер помидораш яха аьнна социалистически декхар тIаийцадар, хIаьта цо 240 центнер яьккхар. ХIара гектара тIара 900 центнер йоаккхаш, шекар ду свеклаш дика хьувкъийтар бригадиро новкъ. Гребенюкс.

Грозненски района 1 мая цIерах йолча колхоза, новкъ. Тупицина керте латтача дикача бригадо 1957-ча шера хIара гектара тIара 126 центнер овощаш яьхар, хIаьта цу колхоза, новкъ. Антонова бригадас хIара гектара тIара 110 центнер коартолаш яьхар. Урус-Мартановски района Красноармейски совхоза новкъ. Корохов керте латтача бригадо 1957-ча шера хIара гектара тIара 420 центнер столовен свеклаш а 90 центнер хохаш а баьхар. Сунженски района XX-ча партсъезда цIерахча колхоза, новкъ. Тимощенкос хьалхале лелаеча бригадо гектара тIара 186 центнер хохаш баьхар.

Овощаш йоахаш дика хьокхамаш даьхар Ассински совхозо. Цо 1956-ча шера гектара тIара 164 центнер, хIаьта 1957-ча шера 171 центнер овощаш яьхар.

Грозненски района 1 мая цIерахча колхозо овощаш йохкаш 1956-ча шера 1065 эзар сом, хIаьта 1957-ча шера 1300 эзар сом ахча ийцар. Сунженски района XX-ча партсъезда цIерахча колхозо хIара шера 2 миллион совгIа сом ахча эц овощех.

Цхьабакъда, овощаш дегIайоалаеш вай даьха толамаш тIехдаьхха дийцача гIалат хургдар. Духхьал дIаала дезаш да, Нохч-ГIалгIай республике лаьтта а климат а дика йоллашехьа, овощех консерваш ю промышленность, кхоачам хиллал хий дехка кхаш, опыт йола кадраш, дика техника йоллашехьа, дуккхача колхозашеи совхозашеи цу боккха пайда боалаш долча боахаман даькъан во теркам беш хилар, цудухьа хIанз республикан юрта боахама овощаш лелаяр эггара тIехьадисаь гIулакх да.

Овощаш ебаяр ца лархIаро балха тIехь хиланза даргдоацаш дола агротехнически гIулакхаш кхоачашдайтац. ХIанз а нийслуш я бIаьсти аьхача лаьтта овощаш дIайогIаш а дIаювш а моттигаш, шоай ханнахьа овощаш дIайогIилгеи дIаювлгеи хадданза дохадеш да, кхаш тоаде Iалаьмате кIезига ехк органически а минеральни а удобренеш, во гIулакх ду дIайийнача овощашта. Овощашца ду балхаш машинашца делг хIанз а во лел.

Новкъостий! 1958-ча шера Нохч-ГIалгIай республикан колхозашеи совхозашеи 65 эзар тоннага кхоачаш овощаши 25 эзар тоннага кхоачаш коартолаши яха еза. Из гIулакх кхоачашде хIара гектара тIара 120 центнерал кIезигагIа йоацаш овощаши 80 центнерал кIезигагIа йоацаш коартолаши яха еза. Из гIулакх кхоачашде мел эша торонаш я вай. Партеси правительствоси вай колхозаши совхозаши дика болх беча машинашца Iалашъяьй, кхоачам боллаш хий дехка лаьтташ а да вай, дукхагIча районий Iаламан торонаша йиш хулийт дика а хIара шера а ерригача овощай культураш хьувкъийта. Нийса пайда эца беза вай материальни а Iаламан а торонех. Дерригa а вай тIагIертта гIулакх вIаштIехьа даккхарга хьежаш да.

Укх шера 107 эзар парникий рамаш оттаеш парникаш хила еза вай, укх гаргарча деношка хьалха ювш йола кабуц дIае а еза парникашка, тIехьагIа ювча культурай парникови боахам кийчбаь йистебаккха а беза. ХIара колхозе а совхозе а дикагIа болча колхозхоехи болхлоехи овощай бригадаш вIашагIтоха еза. Цу бригадашта керте увттабе беза специалисташ е овощаш лелаяь опыт йола нах. Овощаш лелаеча доккхача боахамашка овощеводчески тракторни бригадаш яхка еза, овощашца деча балхашта эшача тракторехи хиланза яргйоацача машинехи Iалашъе еза уж бригадаш.

1958-ча шера овощаши коартолаши дIаювш а дIайийнача царна гIулакх деш а ду балхаш 85—90 процент машинашца де деза, цунца къахьегама овсарле лакхъергйолаш овощашкеи коартолашкеи дIадодар лоархIам боллаш кIезгдергдолаш. Кабуц, помидораш, нарсаш, коартолаш, кхыйола культураш квадратно-гнездови хьисапе дIайогIаши дIаювши хилар закон а хинна дIаотта деза.

1958-ча шера овощаш дIае а дIайогIа а йиш яц духхьал минеральнии органическии удобренешца тоадаьча лаьтта мара. Овощаш ювча хIара гектара тIа 30—40 тоннал кIезигагIа доацаш кхо дилла деза. Удобрени кхай тIа дIакхаьхьа гужевой транспорт, автомашинаш, тракотраш оттае еза. Вай мехкарча дикача колхозаша лелаеча тайпара ерригача колхозашка а совхозашка а моттигера удобренеш кийчъеи уж яхьа езача дIакхахьеи къаьста йола звеньяш вIашагIтохар нийса лерхI оаха, хIаьта кийчъяьча а овощаш дIаювча кхай тIа йиллача а удобренен хIара тонна кхы тIа мах а тергболаш. Перегнойх — лаьттах ю кхабилгаш кийчъяр шердергда вай, хIара колхозе а совхозе а овощай рассада кийчъергья вай цу кхабилгашка. Тхо тешаш да, из гIулакх деш хьийга къа пайдане хургхиларах.

Тхона хет, кIезига пайда боалача а дукхагIа долча дакъе чIоагIа бIехъеннача а лаьттан участкашка овощаш дIаювш хилар колхозхоша, совхозийи МТС-ийи болхлоша, юрта боахаман специалисташа дIахо ловргдац аьнна. Укх шера овощай культураши коартолаши дIа а юврга вай, дIа а йогIаргья вай духхьал зябь еш оахачеи хий дехкачеи лаьтташка.

Укх гаргарча деношка овощеводчески бригадаш декхарийла я хий чудехка ерригa моттигаш цIанъе а гидротехнически сооруженешта ремонт е а. Вай хIанззехьа а сагота хила деза овощаш ювча участкашка овощаш а коартолаш а хьувкъийта хиланза яргйоаца шортта тIоадал хургйолаш гIулакх вIаштIехьа даккха. Кхы гоа а ца деш дIадоладе деза лаьттах тIоадал чуйоргйола гIулакхаш.

Овощаши коартолаши дукхагIа ебаяра дола декхар толам боллаш кхоачашдарна, оаха, овощеводий республикански совещане хиннараша, тIахьех берригa колхозхой, МТС-ийи совхозийи болхлой, юрта боахаман специалисташ социалистически яхь шерагIа йоаржае. Овощаши коартолаши ювча юрта боахаман дикача болхлой республикански совещане хиннараш теш, Советски Союза Коммунистически партен Центральни Комитетои СССР-а Министрий Советои баьча дог урауттадеча тIахьехама Нохч-ГIалгIай республикан къахьегамхоша овощаш, коартолаш, ерригa юрта боахаман культураш ебае тIагIертта къовсам лоаттабарца жоп лургхиларахи дIахо а халкъа вахара хьал тоадеш, вай мехка коммунизм хьалъю доккха гIулакх дIахьош дизза дакъа лоацарг хиларахи.

РЕСПУБЛИКАН КОЛХОЗАШКЕИ СОВХОЗАШКЕИ ШУРА ЯККХАРА ХЬАКЪЕХЬА ЙОЛА

СВОДКА

(Iатта сих килограммаш)

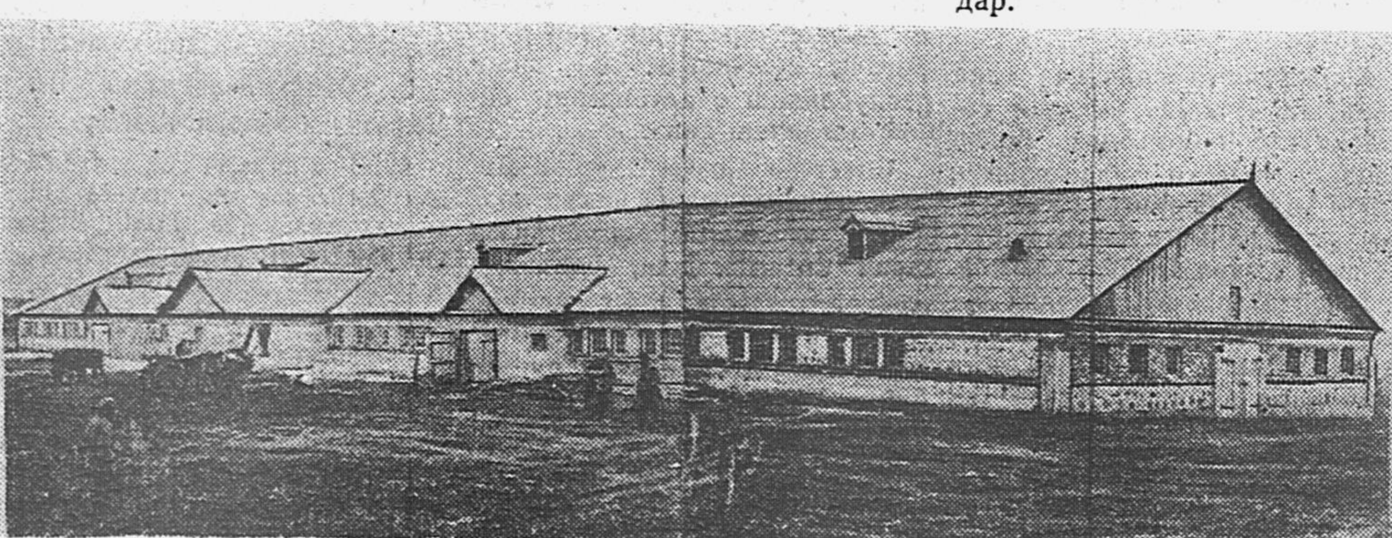
Районийи совхозийи цIераш	Январа 2-ча декаде яьккха шура	Январа 1-ча декадах яьккхачул +(дукхагIа)—(кIезигагIа)	Районийи совхозийи цIераш	Январа 2-ча декаде яьккха шура	Январа 1-ча декадах яьккхачул +(дукхагIа)—(кIезигагIа)
1	2	3	4	5	6
Колхозаш					
Сунженски	51	+2	Каргалински	26	+5
МалгIалбик гор.	47	+2	Первомайски	18	+5
Наурски	40	+2	Курчалоевски	16	+2
Грозненски	39	+3	Советски	9	+6
Шелковски	28	+1	Веденски	—	—
Ножай-юртовски	26	—	Саясановски	—	—
Совхозаш					
Ассински	91	+11	Старо-юртовски	35	+1
Грозненски плодо-овощной	89	+28	Надтеречни	33	+1
Наурски	61	+14	Гвардейски	31	+2
Горячеисточненски	57	+1	Ингушски	31	+2
Калиновски	55	—1	Красноармейски	30	+2
Новосельски	53	—	Гудармесски	29	+2
№ 1 Молочни	48	+3	Джалкински	27	+6
Ермоловски	47	—1	Шалински	25	+1
Овоще-молочни	38	+2	Лермонтовски	23	—
Грозненски-молочни	38	+1	„Октябран 40 шу"	11	—
Предгорни	37	+2	Назрановски	6	+1

Январь бетта шоллагIча декадах шура яккхар кIезигдукха дегIаденад. Хьалхарча декаде яьккхачул республикан колхозаша хIара Iаттагара 3 килограмми совхозашка 4 килограмми дукхагIа яьккхай шура. Цхьабакъда деттача доахана продуктивность из тайпа дегIаяр дика могаделга-м яц.

ВIалла ла йиш йоацаш да Ермоловски совхозе шура яккхар лохдар. Ножай-Юртовски районерча колхозашкеи, Новосельски, Лермонтовски, «Октябран 40 шу» яхача совхозашкеи шура яккхара ше хьалха хинначара меттахьа даьннадац. Первомайски, Курчалоевски, Советски районий колхозашка деттача доахангара шура яккхар из тайпа хилар эхь доллаш кIезига да.

Бакъдар аьлча дукхагIа йолча колхозийи совхозийи шура яккхар тоъал лакхде йиш я. Доахан бежа-карта кхоабача хана цар продуктивность лакхъярна кхоачалургйоацаш торонаш вайга хилара тешшаме хьокхам гойт дикагIа йолча хьайбаш леладеча фермаша. Грозненски плодоовощной совхозе январа 1-ча декаде яьккхачул 28 килограмм дукхагIа йолаш, Наурски совхозе 14 килограмм дукхагIа йолаш шура яьккхай.

ДикагIа болча боахамий опыт шерра дIайоаржаяра чIоагIа лоархIам болаш хилар белгалдоаккх Центральни Комитетои СССР Министрий Советои берригача юртбоахама болхлошка даьча Кхайкарало. Моттигашкарча партийни, советски юртбоахаман органий декхар да тIехьаюсача шурий товарни фермашта дизза новкъостал дар.

Сурта тIа: Назрановски совхоза Альтиевски отделенен хьайбаш леладу ферма.

И. Плиева сурт.

Хьайбашка дика хьеж

Дукха ха яц Назрановски совхоза Альтиевски отделене вай мехка кхыча областашкара доахан доаладаь. Укхаза хIанз 156 бежан да, царех дахкаргдолаш 101 бежан да, хIанз бетташ 27 етт ба.

Доаханна гIулакх де болабеннача хьалхарча деношка денз боккхача безамца, чIоагIа хьинар тIадохийташ болх беш я новкъ. Колоев ИбраьхIама хьалхале лелаеш йола ферман коллектив.

Детташ дола доахан кIезига дале а хIанззе а шура дукхагIа йоаккхаргйола наькъаш лохаш ба ферман болхлой.

МалагIа доакъар делча, доакъара малагIа рацион оттайича дукхагIа лургья шура? Из цIаккха а дагара далац ферман болхлошта. Тайп-тайпара доакъара рацион а увттаеш уж хIара пхиъ-итт дийнахьа цох хулачунга хьеж. ХIанз цига хIара Iатта дийнахьа 30 килограмм силос, 2 килограмм Iахьаь кен, 7 килограмм гIожа доакъар тел. Шура тIатохаш хилча хIара денна 200 грамм концентраташ дукхагIа лу. БIаьсти яьлча доакъар ца тоэ а аьнна доаханна лаьрхIа ферманна гонахьа дIайийна 163 гектар рожь я. ХIанззе а хьаденад укх шера доакъарна дIаде лаьрхIа суданка яхача баьца фу.

Доахан тоаденна а дуккха шура луш а хилийтара декхар кхоачашдарна шоаш ца кхобеш къахьегаш ба ферман болхлой дикагIа йола доярка Мальсагова Лемка, скотник Пугоев Хьажбикар, ворхI класс йистеяьккха йола доярка Пугоева ШариIат, 10 класс йистеяьккха бола Сельмурзаева Марем, Горбакова Iайна, доояркаш Барахоева Сидама, фельдшер Деворош Зина.

Отделенен управляющи волча новкъ. Харсиев Султана йоах, тха ферман болхлой тIайоагIача хана шоай де дезача балхий уйла хIанззе а еш ба. Укх гаргарча цхьан-шин шера хьайбаш леладу ферма совхозе мел йолчарел дикагIа хилийтарна ма-могга къахьегаш я тха барт тайна коллектив. Оаха из хьалхале йоаккхарг хиларах шеко а яц.

ТУГАНОВ.

Печата тIа даьннача йоазонга дикагIа хьажа

ССКП XX-ча съезда исторически соцамаш кхоачаш а деш, советски демократи, дуккхача советски наьха творчески инициатива а активность а дIахо дегIайоалае дукха гIулакхаш даьд Коммунистически партес. Из активность къаьгга хьахьокхарех цаI да къахьегамхоша газеташкеи журналашкеи ухийташ дола письмош дегIадоагIаш хилар. Болхлоша, колхозхоша, интеллигенцес язду халкъа боахаман массадолча доакъошка йолча торонех пайда кхы а дикагIа эца беза, Коммунистически партес хьалхашка увттадаь декхараш кхы а дикагIа ка йоалаш кхоачашде деза яхаш. Из дика хьахьеккхар, промышленностани гIишлонаш хьалъяреи управлени эргаяккхарах йолча новкъ. Н. С. Хрущева доклада тезисаш дерригача халкъо ювцаш центральнии моттигерчеи газеташ тIа цу тезисий хьакъехьа шоай предложенеш, белгалдаьхараш, кхы тIаэшараш 68 эзар къахьегамхочо яздаь хиларо.

Болхлошеи ахархошеи яздерашка теркам тIабахийте хьажа яьхад В. И. Ленина. Цо яздора, «баха нах дIакхетабанза баргбац, гIулакхаца долча лоткъамий цIенхошттa лоархIам а цу лоткъамаша цIенхошттa гIулакхаш довзийташ а хиларах». Ленински указанешка хьажжа, партес массаза дIа а дийхад, дIа а дех къахьегамхоша печата тIа яздерий къаьстта теркам бе безаш хилар.

Советски печато хIара денна язду промышленносте, юрта боахаме, гIишлонаш хьалъеча хула дика опыт хьехаш. Донецки шахтера Николай Мамайс дIадоладаь патриотически гIулакх хIанз берригача мехка довз. Цхьабакъда, цу гIулакхах эггара хьалха хоам бир Краснодона «Социалистическая Родина» яха городской газето, Ворошиловградски областной газеташа. Новкъ. Мамайсше печата тIа даьча къамаьлашца эзараш болча шахтерашта дIайовзийтар къахьегама дика метод. Новатора из инициатива Украинан КП Центральни Комитето мога а йир, хIанз мехка гIолла шерра дIаяржаш а латт.

Иштта хьаллаца а теркам тIабахийта а беза печата тIа арайоалача, чурча торонех пайда эцарах, дIахо а производство эргайоаккхаш дикагIа тоаярах, къахьегама овсарле лакхъярах дувцаш йолча дикача болхлой, колхозхой, интеллигенцен хIара выступленена.

Кердадар, дикадар бахьан духхьал новаторий опыт дIахьокхарца къовсам лоаттабаь Iац печать, кхоачамбоацарех критика а ю цо. Ший критически йоазонашка дика хьожаш, печато доккха новкъостал ду гIулакх дарна, вайна духьале еш дола кхоачамбоацараш дIадоах цо.

Царех цхьа хьокхам ба ер. «Социалистическая Осетия» яхача газето араяьккхай керторча маркшейдера новкъ. Музалькова «Садонски рудоуправлени рентабельни хила йиш я» яха статья. Къилбаседан хIирий совнархоза теркам тIабахийтар цу деша, Садона рудникашка бригада яхийтар цо. Металл довлга лохде, горни балхаш леладара технологи эргаяьккха тоае, рудага дIадодар кIезигде белгалъяьха мероприятеш яр. Цхьа ха яьннача гIолла газето хоам бир, рудоуправленен коллективо планал совгIа эзараш тоннаш руда даьккхад, миллион сом совгIа экономи яьй аьнна. ДIадахача шера кхоалагIча квартале баьча балха итогех Ерригсоюзни социалистически яхье хьалхара моттиг елар Садонски рудоуправленена.

Газетий выступленей боагIа мах ца беш, цар цIенхоштта дола критически хоамаш IотеIадеш хIанз а кIезига моттигаш яц.

Узбекски ССР-а унахцIено лораяра, юрта боахаман, культуран министерстваш шоай ханнахьа хьажац къахьегамхой письмошка а «Кзыл Узбекистан», «Правда Востока» яхача республикански газеташ тIа араяьннача критически материалашка а. Района ремонтно - строительни контораша боахам дIакхесса битарахи цар кхааш ийдеш моттигаш хиларахи йола республикански газета критически ира выступлени теркал ца еш Ташкентерча Центральни яхача района партийни комитето йитар — во позици я.

Газеташ тIа арадаьнна, тахка дахьийта къахьегамхой письмош бюрокритически «дистанцешка» гIолла цхьан учрежденера вокх учреждене ухийташ бетташ доахаш лел, цар дувцарашка хьажжа бе боагIачоа бехк а ца беш. Цу тайпарча гIулакхех хоам бу Минскера а. 1956 шера «Звязда» яхача газета редакцес Мински горисполкоме письмо дахьийтар цхьан цIагIа водопровод дIакъайлай аьнна. Горисполкомера Водоканалтресте, цигара — нах чубахача цIеной районни управлене дахьийтар из письмо. Ведомстваша вIаши дIа-юха яздеш шу совгIа ха яьккхар. Волокитчикех аьнна фельетон араяьккхар газето. Горисполкомо цул тIехьагIа кастта жоп делар, «де дезар даьд» аьнна, цхьабакъда цу цIагIа бахача нахага хий-м кхачанзар.

Печата тIа араювлача критически статьяшка хьажара тIехьа толам боллаш къовсам лоаттабар дукхагIа долча даькъе моттигерча партийни комитеташа шоай печатий органаш хьалкхабарах, газета тIа арадувла хоамаш теркал дарах тийшаь ба.

Вай хIанз а я моттигаш, партийни комитето редакцен га даккхара меттел, печата тIа арадаьнначунга ший ханнахьа бокъонца хьажара меттел болх бохабаь болхлой лорабеш, уж критиках кIалхара боахаш. Масала. Николаевски областа Лысогорски района хьалхале лелаераша харцахьара позици лаьцай «Прапор коммунизму» яхача районни газета критически выступленей хьакъехьа. ХIама ца эшшаш хIара критически статья ара массаза йоал партен райкомера редакце телефон тохар: «Хьан еннай шоана бокъо?» Тхоца барта хIана хиннадац шо?» аьле. Цхьабола болхлой критиках кIалхара баха гIерташ, партен райкома секретаро новкъ. Рябенькос партийни организацей документашка хьажа бокъо яланзар редакцен сотрудникашта. «Пивденна правда» яхача областной газета тIа критически статья язъяь новкъ. Жабокрицский балха тIара райкома бюрос дIа а воаккхаш гIулакх харц даьлар цига. Лысогорски районе критика IотеIаеш хиларах де дезар дир Украински КП Николаевски обкомо. Обкома бюрос соцам бир Рябенько балха тIара дIа а воаккхаш, цунна партийни взыскани а еш, газета редактор ший балха юха а оттавеш.

ССКП Татарски обкомо печата тIа араювлача критически статьяшка хьажара хьакъехь баьча соцамах «Правда» хоам бир. Обкома бюрос белгалдаьккхар, цу тайпарча выступленешта луш дола жопаш форманна а ца телаш, гIулакх политически тоадарна тела деза аьнна. «Партен горкомаши райкомаши, — йоахар соцамаш тIа, — декхарийла я печата тIа арайоала хIара критически статья бокъонца бакъдола жоп ца луш ца йитийта хьажа, критика теIаеш, бюрократизми волокитеи лелаеш болча болхлошта цIенхошттa бехк бе».

Печата гIулакх дика хьаллаьцад ССКП Башкирски обкомо. «Советская Башкирия», «Совет Башкортостаны» яхача газетий критически статьяй теркам ца беш дуккха ха яьккхар партен Ишимбаевски горкомо а Кармаскалински райкомо а. Цу партийни комитеташа рабселькораша критически деча хоамех де доагIар дацар, боахаман а партийни-политически балха тIехь а цIенхошттa дола кхоачамбоацараш могийтар. ССКП Ишимбаевски горкомеи Кармаскалински райкомеи из харцахьара позици дIаяьккхар ССКП Башкирски обкома бюрос, цу комитетий секретарашка нн. Еникеевгеи Аллаяровгеи дIакхайкадир рабселькораша ду хоамаш теркал ца деш дола гIулакхаш цар леладаь хилар, массайолча партийни организацешкара дIадийхар болхлойи юртарчеи корреспондентий хIара хоамага бокъонца а теркам тIабахийта а хьажар.

«Правда» тIа араяьннача «Форманна яздеча каьхаташта духьал, критикага хьажара тIехьа» яхача печата обзорах баьча ший соцама тIа Эстонен КП Центральни Комитета бюрос нийса белгалдаьккхар «Советская Эстония» яхача республикански газета редакци «хIара критически письмога, газета хIара выступленега тIагIертта хьажар чакхдаккха, ший мел йолча торонех цу гIулакха тIехьа пайда а эцаш» (критика теркал ца яьчарех письмошта, статьяшта цар тийна формальни жопаш дувцаш обзораш язъяр, иштта дола гIулакхаш царна дагадохийташ царга яздар, къахьегамхой письмошка а жалобашка а мишта хьож тохкаш республикан предприятешка, учрежденешка ахийта рабселькоровски рейдаш вIашагIъехкар, иштта кхыдараш а)».

«Болхлойи юртарчеи корреспонденташа печата тIа яьча выступленей ларах» яха оагIув араяьккхача «Алтайская правда» яхача краевой газето дика инициатива йолайир. Къахьегамхоша яздаьча письмоех даьча де дезарех дола хоамаш арадоах газето, печата тIа араьхача выступленешта доагIаш дола жопаш ца телерашта ира критика а еш.

ТIагIертта хьажар, принципальность йолаш, «критика соцае» гIертарашца машар боацаш, дизза шоай гIулакх дIахьош хилар — из да ший выступленешка декхарийла вар хьожаш хилар чакхдаккха вай печато лоаттабеча къовсаме кертера дар. Критика чакхйоаккхилга хIара газета дикал а хинна дIаотта деза!

(1958 шера 18 январа «Правдан» передовая).

Колхозникий дешар

Вай республикерча колхозникий Iай дешар кастта чакхдоал. Шоай агротехническии зоотехническии говзалаш лакхъю цар.

Каргалински районе ялаташ хьувкъийтара курсаш яр, 25 саго чакхъяьккхар уж. Цу курсашка деша баьгIача наха ладийгIар тайп-тайпарча агробиологически лекцешка.

КоатIарча оалхазарий фермай болхлой семинар хилар Наурски районе. КоатIара оалхазараш дебадара гIулакхаш дийцар семинара доакъашхоша, шо-шоай опыташ дIа-юха а елер цар.

С. ВОРОНИН.

Первомайски района экономика лакхъе еза

Iалаьмате чIоагIа йоакхо ю коммунистически партеси Советски правительствоси вай Даьхен хьал а низ а лакхдарнеи наьха вахар тоадарнеи.

Боккхача лоархIамера мероприятеш чакхъяха лаьрхIад паччахьалкхено вай юхаметтаоттаяьча республикан экономика лакхъярна. Касттача шерашка республике хьалъе лаьрхIа 47 промышленни предприяти я. Цу гIулакхо нохчийн гIалгIайн къаман дуккха нах къахьегама юкъе озаргба, болхлой класс хулийтаргья, республикан экономика лакх а ергья. Боккха лоархIам болаш да национальни районашка промышленни предприятеш яхкар а, йолаш йола къаьна предприятеш шеръяр а, махулла нохчийн гаIлгIайн балха юкъе озар а. Цхьабакъда, масса моттигашка цу гIулакха е еззача тайпара йоакхо а теркам а бац. Первомайски районе керттера боахамаш - животноводствои, хьуна боахами да. СССР-а Халкъа боахама эшаш йола, шоаех тайп-тайпара изделеш хьаеш йола поп а, хьех а, иштта кхыйола хьунаш а я укхаза. Из хьу кийчъеш а цох оатхалаш еш а я Первомайски «Леспромхоз». «Леспромхоза» управлени (директор новкъ. Алешин) Сунженски районе Орджоникидзевски яхача станице я, хIаьта керттера лоархIамера производственни Лесоучасток Первомайски районе я. Управлени Сунженски районе Iоенай 1956 шера, Первомайски район Сунженски районах Iотехача хана. Нийсса даь хIама дац из, хIана аьлча, вай партеси правительствоси белгалдаьккхача бесса, промышленни предприятеш сырьена юхxе а керттера халагIа дола балхаш деча а хила езаш хиларах. «Леспромхоза» Сунженски районе лесозаводи, ремонтни мастерскеши, УЖД-и да. Первомайски Луговской лесоучастке хьаеш йола изделеш я Сунженски районерча лесоучастке хьаераш а. Берригача леспромхоза производстве балхаш деча болхлоех 70%-л совгIа болхлой ба Первомайски районерча Луговской лесоучастке. ХалагIа мел дола балхаш: хьу кийчъяр, хьу тIаозар, херх хьакхар, кхыдараш Первомайски (Луговской) Лесоучастке ду.

81 единица йола йоккха автотракторни парк а я укхаза, царех 40% мара болх беш яц, ремонтни мастерскеш а, кулгалхой а гаьна хилар бахьан долаш. Дуккха хIамаш да управлени гаьна хиларах кIалдиса латташ. Луговски лесоучастке безопасноста техника Iомаяра гIулакх вIаштIехьа ца хиларах производственни травм хулаш 22 моттиг нийсъеннай, хIаьта из бахьан долаш 1672 балха сахьат а дайнад. Пилорамаш къаьна а эсала а хиларах лесозаводо болх ца беш дуккха денош доах, вIалла дIаоттаянза ши пилорама Сунженски районе йоллашехьа а. Коллективни договор кхоачашдац лесоучастке, болхлой хьашташта йоакхо е еза рабочком гаьна я. Уж дуккха кхоачамбоацараш хиларца лесоучасткан балха ритмичность яц.

«Леспромхоза» управлени керттера балхаши сырьеи йолча хьалъяхьар а, фанерни цех йола керда йилла лаьрхIа комбинат Первомайски районе Iойиллар а Iаьлаьмате боккхача лоархIамера гIулакхаш да. ХIана аьлча, цу гIулакхо къахьегама овсарал лакхъергья, продукцен себестоимость лохъергья, района экономика лакхъергья, цул совгIа, цIабаьхка а боагIаргбола а гIалгIай балха юкъе оза торо а хулийтаргья.

Республикерча лакхехьарча организацеша а совнархоза а теркам бе безаш гIулакх да «Леспромхоз» шийна районе хьалъяхьар а цун производство шеръяр а.

АХЬ. ХАДЖИЕВ.

Назрановски мельзавод реконструкци яьчул тIехьагIа

ТIеххьарча хана Iахьар лоархIаме дукхагIа эшаш хиларах Назрановски мельзавода реконструкци е езаш хилар. Дукха болх бар коллективо бе безаш хиннар: электроподстанци хьалъе езар, еррига къаьнара оборудовани кердача оборудованеца хувца езар, складаш, кхыйола гIишлонаш хьалъе езар. Мельзавода коллективо толаме чакхдаьхар уж балхаш.

Нагахьа санна хьалха заводо 150—160 тонн крупяной хьоар дийнахь-бус Iохьаш хинна дале, хIанз реконструкци яьчул тIехьагIа, цо 150 тонн сортовийи 100 тонн крупянойи хьоар Iохь. Сортовой хьоар Iахьара халонаш теркалийча машинай балха овсарал шозза совгIа лакхъяьннай. ХIанз а заводо проектаца лаьрхIача балхах 70 процент кхоачашъю, реконструкци яь цхьа бутт мара баьнна боаццашехь а. Завода дикагIа йолча новкъ. Ужахова бригадо январа хьалхарча шин декадех проектаца лаьрхIача 10,4 тоннах 8—9 тонн хьоар Iехьар.

Завода реконструкци еш, тхона хьалхашка лоархIаме декхараш эттар. Материалаш, керда оборудовани тоъала хилацар. Цхьабакъда, керттера хало кадраш тоъаш ца хилар яр. Цудухьа заводе вIашагIъехкар тайп-тайпара профессеш Iомаеш йола курсаш. Цунах доккха гIо хилар тхона.

Нохч-ГIалгIай автономи юхаметтаоттаяьчул тIехьагIа заводе болх бечарех дукхагIбараш гIалгIай ба. Царна карагIдьлар лоаццача хана хьоар Iахьарца ювзаенна йола говзалаш Iома а яь дикача балхаца белгалбовла. Уж ба: Мальсагов И., Альдиев С., Талдиева А., Галаев Г., Кодзоева Х., иштта кхыбараш а.

Сурта тIа: Назрановски мельзавода дикагIа вола вальцовщик Мальсагов Идрис балха тIа.

ПЛИЕВ Идриса сурт.

Укх деношка завода коллективо СССР-еи НГIАССР-еи Лакхехьарча Советашка хоржамаш дара сийна кхы а айбаьб ший болх. Мельзавода къахьегамхоша дош деннад 1958 шера хьалхарча квартала план хоржамий дийнахьа — 16-ча марта кхоачашъе аьнна. Теша мегаргва коллективо ший дош боккъонца кхоачашдерг хиларах.

АЗАНИЕВ А.,
Назрановски мельзавода парторганизацен секретарь.

План 110 процент кхоачашъергья

СССР-еи НГIАССР-еи Лакхехьара Советаш харжара сийна, 1958 шера хьалхарча квартала план 110 процент кхоачашъе аьнна дош денна болх беш ба респромсовета Киров цIерагIа йолча артела № 3 йолча сахьатий мастерскера мастераш нн. Кукуниеви Макуеви. ХIанзалца тха дош деха а дац, я хIанз дохарг а дац, йоах мастера новкъ. Макуев Джафара.

ХЬ. ХАСАНОВ.

Болх дика вIашагIболла хайча

Дукха ха йоацаш геттара воллаттар Назрановски совхозе трактораштa ремонт елга, дIадахача шера декабра бетта 15-ча дийнахьа цхьаккха а трактор яцар укхаза ремонт яь.

Совхоза хьалхале лелаераша а партийни организацес а дикка уйла тIа а яхийта вIашагIделлар юртбоахаман инвентара ремонт елга, механизатораш дIакхетабир царна хьалхашка латтача декхарех механизатораштa юкъе социалистически яхь йоаржайир, хIара бригадага дIайовзийтар тракторашта ремонт яра график.

Механизаторашта новкъостал де Сунженски района Орджоникидзевски МТС-ера механик Баркалев Леонид Африканович керте а волаш 7 механизатор вера.

Механизаторашта юкъе кхетама болх лелабаро а вежарий санна новкъостал де баьхкача Баркалева бригадас даьча новкъостало а ший гIо дир тракторашта ремонт елга сихдарна. 22-ча январе ремонт а яь комиссес дIа а ийца 40 трактор я совхозе.

Совхоза хIара отделенен тракторни бригадашта а юкъе яхь эттар. Цу яхьа хьалхале яьккхар Iаьлий юртарча № 7-и № 8-и йолча тракторни бригадаша. Укхаза ше дика организатор а балха говзал йолаш механик а волга хьахьекхар новкъ. Мальсагов Мухьмада. Мухьмада хьехам а луш ворхIлагIча бригадан бригадира Эстоев Хьажбикареи бархIагIча бригадан бригадира Евлоев Хьасанеи хьалхале а лелаеш совхоза тракторни бригадашта юкъе эггара дикагIа а массанел хьалхагIа а трактораштa ремонт еш шоаш беш бола болх брак йоацаш беш а ба цу бригадий трактористаш Евлоев Iалихан, Нальгиев Хьасан, Цечоев Махьмад, Ужахов НаIип.

Иштта дика балхаш деш дуккха а трактористаш ба цу совхозе. Масала, трактористаша Торшхоев Джамалдас, Часигов Исраила, Цороев Мусас шоаш ца кхобеш балхаш ду ремонт еш.

Боккха лоархIам болаш да тракторий двигателашта ремонт дика а ший ханнахьа а яр. Из болх ца гоабеш а трактористаш раьза болаш дика а бу слесараша Олейников Иванеи Ужахов Махьмадеи.

ССКП ЦК-си СССР Министрий Советои юртбоахаман берригача болхлошка даьча кхайкаралaнна жоп луш Назрановски совхоза механизатораша декхар тIаийцад юртбоахаман инвентара ремонт елга ханал хьалха чакхдаккха аьнна. Шеко яц цар из декхар кхоачашдерг хиларах.

Т. ТЕБОЕВ.

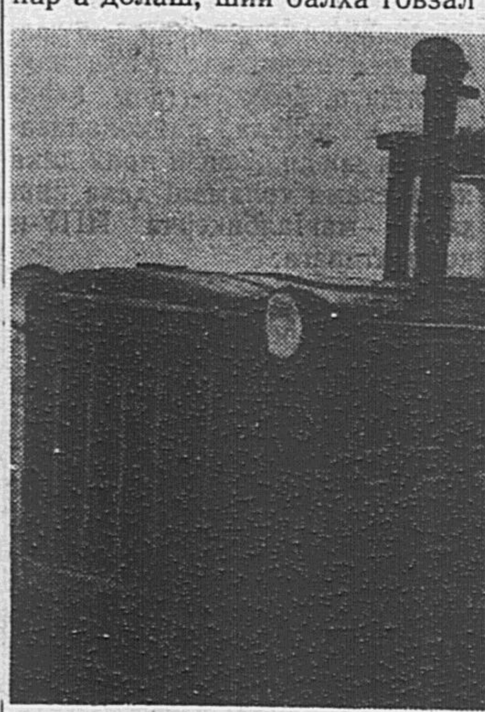
Сурта тIа: механик Мальсагов Мухьмади, бригадир Эстоеви, трактористаш Евлоеви Нальгиеви ремонт еш боахк.

И. Плиева сурт.

ВЛКСМ-а XIII-ча съезда делегат Котиев Ваха

1956-ча шера декабрь бетта Казахстанера цIавера Котиев Ваха. Из 10 класс а яьккха Казахстане ше волча хана тракториста говзал а Iомаяь, зIамига саг ва. Цо кхетадир Нохч-ГIалгIай автономи юха метта оттаярна хIара саго ше ца кховеш къахьега дезаш хилар. Цудухьа ше цIакхоаччашехь из Назрановски совхоза Плиевски отделене трактористал балха вахар.

Ше цига балха ваха дукха ха ялалехьа цо хьагойтар хьинар а долаш, ший балха говзал дика йовза а йовзаш вола зIамига саг ше хилар. Ший низ а ца кхобеш, болх бар бахьан долаш цо хIара беттара ший балха норма 150 процентагa кхаччалца кхоачашъю. Ше лехкаш йолча «ДТ-54» яхача трактора совхозе массанел а хьалха ремонт яь ваьлар Котиев Ваха. Цо хьинаре болх а беш, балха тIа дика хьокхамаш дахар бахьан долаш, тIеххьарча республикански комсомольски конференце ВЛКСМ-а XIII-ча съезда делегатала харжав из.

Котиев Ваха ше болх беш йолча трактора юхxе.

Плиев Идриса сурт а текст а.

Кхалсаг боккха низ ба социалистически обществе

Дукха ха йоацаш Аланерча дом Культуре (МагIалбика район) «Ингушски» совхозерча кхалнаьха собрани хилар.

ССКП МагIалбика горкома секретара Тебоев Тархана къамаьл дир совхоза балхахи социалистически обществе кхалсага моттигахи лаьца.

«Ингушски» совхоза кертерча бухгалтера заместитель йолча Яндиева Сонес ший къамаьлаца аьлар:

МаIача наха нийсса бокъо хиннаяц кхалнаьха паччахьа хана — деша а, общественни балха юкъе дакъа лаца а. Советски паччахьалкхено йизза маIача наха нийсса кортамукъал еннай вайна деша, салаIа, болх бе. Шоай йиIигаш школеца ухийташ кхалнах ба вайна юкъе. Уж ноаной бехке ба шоай Даьхенна хьалхашка, тIехьена хьалхашка: йиIигашка дешийта деза; дешарца мара довзаргдац царна дуне, Iалам, Iилма. Дунен тIара хозне йиIигашта ца йовзийта гIертарал вогIа, къизагIа фу хургда? ДIадаккха деза из гIулакх вайна юкъера.

Къамаьл даьча новкъ. Даурбековас аьлар: Кхалнаха цу тайпарча собранеша боккха пайда лу, каст-каста гулъе еза уж тайпа собранеш.

КОТИЕВ М.

Грознен хьаьший

Денгара-денга тоалуш доагIа социалистически мехкий къахьегамхошта юкъера доттагIлен гIулакхаш. Советски Союзо цIенача дега тIара гIо ду халкъан-демократически паччахьалкхенашта шоай халкъан боахам дегIабоалабарна. Из дика бIаргагуш да Нохч-ГIалгIайчен столицас халкъан демократен мехкашца леладеча гIулакхех а.

Нохч-ГIалгIай совнархоза нефтеперерабатывающи промышленностен управлене вIашагIъеллай дешара комбинат. Китаян, Албанен, Румынен дуккхача нефтяникаша лакхбаькхаб укхаза шоай кхетам, теркаме Iомаяьй Грознен болхлойи специалистийи говзал, Iомаяьй вай промыслашкеи заводашкеи дукха гулъенна йола техника. Укх сахьате комбината адресах нефтяникаша шоай хьехархоцта шоашта даьча новкъосталах баркал оалаш письмош кхухьийт.

Вай городе ух доазол дехьара Iилман-технически делегацеш а. Даха шу чакхдоаллаш Грозне хилар югославски специалистий-нефтяникий группа. Загреб яхача городера (Хорвати) венавар инженер-механик Рикард Плавец «Нафталин» яхача предприятес вайта. Промысловик Властими Недельковнч «Нефтегаз» яхача предприятес вайтавар, из вахаш а болх беш а Сербе, Новисад яхача городе ва. Иван Петруша, Миланович Зоран — буровикаш ба. Царех хьалхарaвар Лендово яхача городе (Словени) болх беш ва, шоллагIвар — Тузла яхача городера (Босни) ва. Уж баьхкабар советски нефтяной оборудовани а говзал а Iомаяь, шоай предприятешта дIайовзийта. Хьаьший Нохч-ГIалгIай совнархоза тайп-тайпарча предприятешка хилар, дукхача хIамашка хьежар. Хьаьшашта чIоагIа дезаделар Грозне оттадаь мехкдаьтта даккхара гIулакх.

— Грозне массанахьа деза хьаьший даь тIаийцар тхо, — аьлар Петруша Ивана «Московски новости» яхача газета корреспондентаца ше къамаьл деш. — Беззаме хьахьокхар тхога моллагIа тха хьажа безам хинна хIама. Баркал оал оаха Нохч-ГIалгIайчен нефтяникашта.

Укх бетта Грозне хилар Германски Демократически Республикера инженераш а. Массехк дийнахьа хьожаш хилар уж химически заводе фенол кийчдара балхага.

— Грозненски химически завод — боккъонца йола хIанзарча ханара, кердагIа йолча техникаца кийчъяь завод я, — аьлар делегаценна керте хиннача инженеро Моргенштерна. — Оаха тамаш ю берригаш а хIана бац аьнна завода болхлойи специалисташи лакхера е юкъера технически дешар дийша хиларах.

Иштта, «Октябрьнефта» шоллагIча промысле Венгрера хьаьший а — цхьан нефтепромысла директор Каролу Папп, инженер Ласло Киш — хилар.

КОНСУЛЬТАЦИ.

Хоржама комиссеш

Советски хоржамий системас духхьал дIакхайкадарал совгIа, дерригa халкъ диззача гIулакхаца Iалаш а ду юртарчеи городерчеи Советера денз СССР-а Лакхехьарча Совете кхаччалца — къахьегамхой депутатий Советий массайолча звеношка хоржамаш дар.

Хоржамаш дара кийчо еш а уж дIахьош а къаьстта лоархIам болаш я участкай хоржамий комиссеш.

Укх деношка СССР-а Союза Совете, Къамий Совете, Нохч-ГIалгIай АССР-а Лакхехьарча Совете хоржамаш дарна юкъара йола участкови хоржамий комиссеш вIашагIтоха йолаергья. Уж комиссеш вIашагIтеха хила еза хоржамаш де 40 ди хьалхагIа, вешта аьлча 1958 шера 4 февраль тIакхачалехьа.

Духхьал НГIАССР-а территорен тIа хоржамий комиссешта юкъе болх беш хургва 5000 таргга саг, хIаьта ерригача Советски Союзе гIоллaрча хоржамий комиссей членаш массехк миллион саг хургва.

Хоржамий комиссеш вIашагIтохара йолча принципацеи порядкацеи хIанззехьа а гуш да советски демократен дизза дола гIулакх. Еррига хоржамий комиссеш — Центральни комиссенгара участкан комиссега кхаччалца — вIашагIтох общественни организацейи къахьегамхой обществайи викалех, хIаьта иштта болхлой, гIулакхерча наьха, ахархой, эскара гIулакхерча наьха собранешкара а.

Общественни организацеша, къахьегамхоша боккхача бехктокхаме гIулакх а лерхIаш вIашагIъехк хоржамий комиссеш. Комиссешка бахийта кандидаташ уттабу болхлой классах, колхозий ахархоех, советски интеллигенцех йола, дика къахьегарцеи общественни-политически балхацеи сий даьккха, халкъа бовза нах.

Хоржамий законо оттаду, хоржамий комиссеш хIара яр ший территоре тIа, хоржамаш дIахьоча хана хоржамий закон дизза кхоачашдарга хьажар. Из — хоржамий комиссей эггара хьалхара декхар да. Хоржамех йола Положенеш — дохаде йиш йоаца закон да. Из закон духьале йоацаш кхоачашде деза массанеша а массанахьа а. Цунга хьожилга тIадиллад хоржамий комиссешта.

Сенах латт хоржамий комиссешта тIадаьхкаь декхараш? Царца дувзаденна малагIа бокъонаш а я цу комиссей? Цу дешашта хоадам болаш жопаш тел хоржамех йолча Положенеша. Цу дешага хьажа долалургда вай Центральни хоржамий комиссешкара.

СССР-а Лакхехьарча Совете хоржамаш дара йола Центральни хоржамий комисси, хIаьта иштта Нохч-ГIалгIай АССР-а Лакхехьарча Совете хоржамаш дара йола Центральни комисси а хьож хоржамий комиссеша леладеча гIулакхех йолча жалобашка а цу жалобех хоадам бола соцамаш а ду; хоржамий ящикий образецаш, хоржамий бюллетеней форма а бос а, Округан хоржамий комиссен кандидаташ дIаязбеча протоколий форма, округана участкан а хоржамий комиссен кхадж тассара протоколий форма, депутат харжарах дола удостоверенен форма, хоржамий комиссий печатий образецаш уттаю СССР-а Лакхехьарча Совете а цунга хьажжа НГIАССР-а Лакхехьарча Совете а харжа депутаташ дIаязбу.

Союзни автономни республикан, автономни областа а къаман округана хоржамий комиссеш хоржамех йола Положени йизза кхоачашъярга хьажарал совгIа, цар декхараштa юке доагIа Къамий Совете хоржамаш дара йолча округай хоржамий комиссеша харцахьа леладеча гIулакхех йолча жалобашка хьажар. Нагахьа санна Къамий Совете хоржамаш дара йолча Нохч-ГIалгIай АССР-реча цхьайтта Округан хоржамий комиссех цхьанне хоржамех йола Положени толхайойя, толхаярах йолча жалобага хьожаргья Къамий Совете хоржамаш дара йола Нохч-ГIалгIай АССР-а Хоржамий комисси.

Хоржамий законах доккхий декхараш тIадахкаьд Союза Совете а Къамий Совете а, иштта Нохч-ГIалгIай АССР-а Лакхехьарча Совете а хоржамаш дара йолча Округай хоржамий комиссешта. Уж хьежа еза Участкай хоржамий комиссеша харцахьа даьча гIулакхех йолча жалобашка, ший ханнахьа участкаш а Участкай комиссеш а вIашагIтохарга, хоржархой спискаш уттаярга а массанена гуча уж хьалтохарга а.

Округан хоржамий комиссес ший хоржамий округе йоагIаш йолча районни а городской а Советий исполкомашца барта а йолаш, хIара хоржамий участканна къаьстта порядках йоагIа номер оттаю. Округай хоржамий комиссеша дIаязбергба депутаталла бахийта харжа кандидаташ, Участкай комиссеша Округа комиссегара хьаэцаргда хоржамий бюллетенаш. Округан хоржамий комиссес хоржамаш хиннaчул тIехьагIа тесса кхажамаш лоархIаргда, ший округе хиннача хоржамий лоархIамаш а оттадергда, харжача депутата харжарах дола удостверени а лургда.

Къаьстта доккхий а бехктокхаме а а декхараш тIалатт участкай хоржамий комиссешта. Ший хана М. И. Калинина аьхад, участкан хоржамий комисси — «дуккхача хоржархошца юкъарле йоацаш юхь гуча латт, цудухьа из вIашагIтохарна а общественни организацешеи къахьегамхой обществашеи цунна юкъе бохийта нах харжарна а къаьстта уйла тIаяхийта еза.» Боккъалдар аьлча, кхадж тассар а тесса кхадж лархIар а чакхдоала хоржамий участок хоржамий кампанен юкъмоттиг хургья. Цудухьа участкан комиссена тIабул къаьстта бехктокхаме болх. Нохч-ГIалгIай АССР-е цхьан ханна хургда СССР-а Лакхехьарча Советеи Нохч-ГIалгIай АССР-а Лакхехьарча Совете хоржамаш дар. Цудухьа хоржамашта кийчо яр а уж дIаяхьар а чIоагIа болх бе безаш гIулакх да.

МалагIаш да хоржамий законо тIадохка участкай комиссей кертера декхараш?

Харжархой спискаш, массанена йовзийта бIарга-гургйолча хьалтехачул тIехьагIа, спискашта юкъе ца язвеш харжархо вуташ, фамили, ший цIи, даь цIи харцахьа язъеш, хоржамий бокъонех баьха нах харжархой спискашта юкъе бохийташ моттигаш нийсъяла тарлургда. Участкан хоржамий комисси декхарийла я спискашта юкъе харцахьа яздаь нийсденнарех дола гражданий хоамаш хьаийде а харжархой список араяьккха Совета исполнительни комитет хьоржаргйолаш уж хоамаш дIакхачийта а.

Хоржамаш хила 20 ди хьалхагIа денз участкан хоржамий комисси декхарийла я хоржамаш хула ди а моттиг а дIакхайкаеш хила. Из дIахайта деза участкан тайп-тайпарча моттигашка объявленеш хьалтохаш, харжархошка хоамаш кхухьийташ, радиоца дIакхайкадеш, харжархой квартирашка ухаш, иштта кхыдаращца а.

Хоржамаш хулача дийнахьа моттигерча хина Iуйрийна 6 сахьат даьлча денз бийсанна 12 сахьат даллалца харжархошка кхадж тоссийташ хул участкан комисси. Бийсанна 12 сахьат даьнначул тIехь санна 12 сахьат даьнначул тIехьагIа участкан хоржамий комиссен председатела кхадж тассар йистедалар дIакхайкаду, Союза Совете, Къамий Совете, Нохч-ГIалгIай АССР-а Лакхехьарча Совете депутаталла вахийта харжача хIара кандидата къаьст-къаьстта хоржамаш деш тесса кхадж лархIа йолалу комисси.

Кхадж тосса ди тIакхачалехьа дуккха ха хьалхагIа, участкай комиссеш цу денга кийчлуш хул. Харжархой кхадж тасса йиш хилийта хIаране чухь столи къоалами болаш, цIенош е кабинеташ йола помещени кийчъю. Участкан комиссес хьалххехьа къоастаю кхадж тосса ящикаш а харжархошка бюллетенаш дIатела стол а латта моттигаш, харжархой чубоагIа а кхадж тессачул тIехьагIа арабоала а наIараш цу помещене малагIаш хургья. Кхадж тосса помещени йIоахъяь а сердал йолаш а хила еза.

Хоржамаш хила 3 — 5 ди хьалхагIа участкан хоржамий комисси декхарийла я районни е городской къахьегамхой депутатий Совета исполнительни комитетагара ший харжамхошка хьажжа, хоржамхойл дукхагIа а долаш бюллетенаш дIаэца. Союза Совете, Къамий Совете, РСФСР-гара Къамий Совете, Нохч-ГIалгIай АССР-гара Къамий Совете Нохч-ГIалгIай АССР-а Лакхехьарча Совете деча хоржамашта. царех хIаране бюллетенаш къаьст-къаьстта а долаш. Участкан хоржамий комиссен председатель ше хьажа декхарийла ва хIара бюллетенага къаьст-къаьстта а хьожаш, бюллетенаш кхоачам хурболаш хьаийцадий, ший участок чуйодача Округаша оттадаьча образецах а бесах а долаш. цу округашка хоржача кандидаташта оттадаь бюллетенаш дий.

Советашка хоржамаш деш дуккхача шерашка баьча балхо хьахьокхача бесса хоржамаш хулача дийнахьа болх дика а вIаштIехьа баьккха а дIабахьа, участкан комиссен членашка хIараненa цар декхараш къаьст-къаьста дIадала деза: хоржамаш хулача дийнахьа харжархошка бюллетенаш дIателар, харжархой спискаш тIа йоагIаш йола белгалонаш яр, харжа бокъо йола удостоверени долаш баьхкача харжархой спискаш лелаяр, харжархошта эша справкаш ялар а цар даьча хаттара уж дIакхетабеш жоп далар а, кхадж чутоссаргболча яьшкашта юхе мала хургва, и. кх. д. а. Хоржамаш хула ди тIакхоачаш, участкан комиссен председатель декхарийла ва комиссен берригa членаши комиссена новкъостал де оттабаь активисташи хьа а гулбаь, кхадж тоссаргболча помещене чухь кхадж тоссача дийнахьа де деза комиссен членашта шоай балхаш а активисташта шоай декхараш а мишта довз хьажа.

Кхадж тоссача дийнахьа кхадж тоссаргболча помещене йоккхий очередаш хургйоацаш, харжархошта кхадж тасса эша бюллетень хьангара хьаэца деза чехкка ховргдолаш, хIаьта регистраторашта спискашта юкъера харжархой фамилеш касттa хьакораергйолаш гIулакх де декхарийла я участкан хоржамий комисси.

Участкан комиссен председатель декхарийла ва хоржамаш ду ди тIакхоаччаш, къахьегамхой депутатий Совета исполнительни комитете оттаьча формах а из хьажа а йола, исполнительни комитета председателои цун секретареи кулгаш яздаь, печать тоIаяь йола харжархой список хьаэца, удостоверенех кхадж тоссаш болча харжархошта эша харжархой спискай массехк бланк хьаэца а.

Хоржамаш ду ди тIакхоачаш участкан комиссен председатель декхарийла ва хоржамий бюллетенашка а кхадж тоссаргболча яьшкашка а, цу яьшкашта печать тоха эшача сургучага а, канцелярe эшача кхычa хIамашка а хьажа, уж кхоачам боллаши мадоагIарeи дий харна.

ХIанз хургдолча хоржамашца дувзаденна доккхий декхараш тIадож къахьегамхой депутатий ерригача Советий исполнительни комитеташта а. Хоржамий комиссеша шоай болх вIаштIехьа боаккхаш а балха план оттаеш а новкъосталде декхарийла я уж, хиланза яргйоацача технически аппаратах Iалашъе еза комиссеш, болх барна эша дика вIаштIехьа яьха помещенеш яла еза, Округай хоржамий комиссешта, участкай хоржамий комиссешка инструктивни совещанеш е новкъостал де деза. Советашка хоржамаш деш дIаяхача ерригача хоржамий практико хьахьекхар, исполнительни комитеташа хIара денна новкъостал деш хиннача хоржамий комиссеша болх дикагIа баь хилар.

СССР-а Лакхехьарча Советеи Нохч-ГIалгIай АССР-а Лакхехьарча Советеи дергдола хоржамаш — из йоккха а бехктокхаме а йола политически кампани я. Шеко хила йиш яц, хоржамех йолча Положенеца хьалхале а лелаеш, хоржамий комиссеша СССР-а гражданашта шоай харжара бокъонаш йизза кхоачашъе дика торонаш Iалашъерг хиларах.

К. СЛАДКОВ,
РСФСР-а Лакхехьарча Совета Президиума Информстатотдела консультант.

Доазол дехьара

Омане кортамукъа бовларна кхыча мехкий Іоатхьама духьала лоаттабу къовсам сихбеннаб. Ши шу да Омана патриоташа шоай мохк дІалацаьча енгличанашта духьала тІом лоаттабу. Английски Іаьдало оккупировать даьча метте террора Іоткъам а оттабаьб. Маьрша бахарех дукхха нах лувцаш чу а беха. Набахтешкеи концлагерашкеи дукхха бІаьш нах лийца боахх.

Сурта тІа: Оманера кортамукъален боламах дакъа лоацараш.

ТАСС-а фотохроника.

КИПР. ТІеххьарча хана английски колонизаторашца нах лувцаш чубеххилга сихдаь дале а, киприотий низ-цхьогІо шоай даьхе кортмукъа хилийтарна цар лоаттабу къовсамий бохабе магац царна. Островах дукххача городашка царна духьала демонстрацеш а ю.

Сурта тІа: Никозен майдан тІа кагийча наьха массоваи демонстраци. Греческий къаман байракх я демонстрантий бе йоаллар.

Эллас Пресс-а фото.

Генардукаев Исрапила бригада

Грознерча мельхлебокомбината (маькх еча комбината) балхашта юкъе чІоагІа лоархІам болаш ба грузчикий болх. Из болх лелабу н. Генардукаев Исрапил кертелаттача грузчикии бригадо. Вай мехкара халкъий доттагІлен хьокхам ба из цхьа барт болаш а хьинаре а къахьегаш йола коллектив: эрсий, армянаш, нохчий, гІалгІай — 60 гаргга саг ва цунна юкъевоагІаш.

Ер шу доладеннача хьалхарча деношка денз грузчикаша, СССР-еи НГІАССР-еи Лакхехьарча Советашка хоржамаш дара сийна керда, лакхагІа дола декхараш тІа а ийца, дика къахьег.

Дикачарна юкъе а шоай дикача балхаца белгалбаьннаб н. н. Сельмурзаев Махьмад, Абдухалимова Жанати, Умалатов Хожа-Ахьмад. Къаьстта дика болх беш хиларал совгІа, болхлошта а хьалхале лелаерашта а юкъе сий долаш я весовщица Озиева Зара. Хьинаре къахьегарца дІабовзийтаб шоаш Арсанукаев Іабдул-Хьамиден цун йоІо Валентинаси.

— Малув-хьогІ, селла кадай лелаш вар? Шовзткъеитт шу даьнна Алмазов ГетагІаза ва-кх.

— Цхьан ден норма ворхІ рейсах маькх тикашка дІаяхьа езаш я тха,—йоах ГетагІазас. —Тахан ер бархІлагІа рейс ю оаха, хІаьта цхьаькха, ийслагІа рейс е лаьрхІад оаха.

Генардукаева бригадо хІара ден-бийсана города 144 тика чу 72 тонн кердача маькха дІахьу. Бригадан болх лоархІача ведомоста тІа хІараденна «110%, 115% цифраш хул язъеш. Іуйрийна тика тІа баьхкача наха эца керда маькх хилийта гІерт уж къахьегамхой, хІаьта царна из дика карагІа а доал.

— СССР-а а вай республикан а Лакхехьарча Советашка хоржамаш дара сийна балха овсарал 10 процента лакхаяккхен брак ца хилийтеи аьнна оахош денна дош кхоачашдергда оаха,— йоах массане цІерах Алмазов ГетагІазас.

УСМАНОВ ІА.

Республикан автобусий станци

Республикан автостанцен коллективо доаха толамаши долаш хинна кхоачамбоацараши дувцаш хоамаш дора вай республике арадувлача газеташа. Цу хоамаша тхона новкъостал дир тхойх доахка кхоачамбоацараш дІа дахеи оахош даьха балха толамаш чІоагІдеи.

ХІара дийнахьа республикан районашкеи кхыча городашкеи долхача наькъашка 75-80 автобус арайоал автостанцера. Грознера Орджоникидзеи, Нальчикеи, Пятигорскеи, Моздокеи, Хасой-юртеи керда ЗИЛ-127 яха кІаьда гІандаш дола комфортабельни автобусаш ух.. Ачхой-Мартанеи Шаьлеи рейс 9-ю дийнахьа, Комсомольскеи МагІалбикеи 3 рейс ю, кхы мел йолча районашка 2 рейс ю. ХІара дийнахьа 19-20 эзар пассажир дІа-юха вода автостанцера.

1957 шера станцен коллективо дика къахьегарах пачхаьалкхен план 119 процент кхоачашйир. Дика къахьегарца, пассажиращца эздий хиларца белгалбаьлар контролер йола Газдиева Іайшет, кассири автостанцен комсорги йола Папина Мария.

Тха болх боарамагІа дІа ца бохийташ а да гІулакхаш. Вайна массанена ховш да автостанцера районашка дІа-юха ухаш бола пассажираш дуккагІа нохчийи гІалгІайи хилар. Царна юкъе дукха хул дийша боацаши эрсий мотт ца ховши бола боккхий а нийсбенна а нах, тха диспетчеро эрсий меттала дІакхайкаду «автобус Советски юрта дІайолалу», аьле. Шатой баха билеташ ийдаь боккхий нах багІаш хул. 1944 шерралца Советски яха юрт «Шатой» оалаш яр. Автобус дІаяха 5—10 минут яьлча чубоагІа «Шатой даха билеташ а ийдаь ма-дагІий тхо, автобус тІехьа хІана юс»?, аьле. Уж тайпа гІулакхаш хІара денна хул. Къаьстта дукхагІа хул уж Первомайскерчеи Советскерчеи пассажиращца.

Автобусий расписанеш а маршруташ а дІакхайкадар, нохчийи гІалгІайи, эрсийи меттала хила деза. Из болхбе тхона Нохч-ГІалгІай къаман кадраш езар, цхьабакъда е еззача беса цун терко еш бац, №-1 йолча А. Т. К. начальник новкъ. Дремлюга а, Нохч-ГІалгІай авто-треста управляющи новкъ. Жлобинский а.

Автостанцен коллектив хІанз, 16-ча марта хулча СССР Лакхехьарча Советеи НГІАССР Лакхехьарча Советеи хоржамий сийна керда социалистически декхараш тІа а ийца, 110 процентал лохагІа йоацаш план кхоачашъе аьнна, дош денна къахьегаш я.

СУЛТАНОВ.

Хоржамий кампане агитационни болх

СССР-еи НГІАССР-еи Лакхехьарча Советашка хоржамаш дарна кийчо еш, Грозненски района партийни организацес боккха агитационнии культурно-массови болх боаржабаьб. Районе вІашагІъеллай 500 совгІа агитатор чувоагІа 22 агитпункт. Агитационни болх бе къоастабаьб дикагІа дийша бола коммунисташ, комсомольцаш, парте боаца активисташ.

Харжара кампани йолаелча денз 175 лекции доклади йийшай 1500 совгІа беседа а яьй. Массово-политически балха юкъе кертера теркам бер ССКП ЦК декабрьски Пленума соцамаш, СССР-а Лакхехьарча Совета юбилейни сессен материалаш я. ХІанз районе массанахьа дувцаш юрта боахама болхлошка даь ССКП Центральни Комитетеи СССР-а Министрий Советеи Кхайкарал да.

Районе дукха я шоай болх хьокхаме боаржабаь агитпункташ. Междугорье яхача юртарча агитпункто (заведующи н. Анисимова А. Н.) хоржаший кампани йолаелча денз дика бу харжархошта юкъера болх. Агитпункт хоза кийчъяьй, лозунгаш, плакаташ, масса тайпара литература да. Харжархой каст-каста гуллу шоай агитпункте лекцега, беседага ладувгІа, кинофильмага, концертага хьажа, керда хоамаш деша. Дукха ха йоаццаш харжархоша безаме ладийгІар партен райкома кхалнаьха отдела заведующес н. Берсановас йийшача зенерча оамалий хьакъехьарча лекцега.

Петропавловски станицан агитпункт юртарча библиотека чу я. Укхаза харжархошта юкъера массово-политически болх «Новый быт» яхача колхоза партийни организацени юкъерча школани агитатораша бу. Агитатораштa хадданза гІо ду агитпункта заведующес н. Масловеи партийни организацен секретара н. Щербакеи. Каст-каста агитаторий семинараш хул. Цу семинарашка политически агитацен дешаш дувц. Цу тайпарча цхьан семинаре дикагІа болча агитатораша нн. С. Клейменовас, К. Белошевскаяс, Н. Боршавас шоай говзал ювцаш къамаьлаш дир.

Иштта, харжара кампанен лоархІам беш а, шоай декхараш доаггІача бесса кхоачашдеш а ба Набережни юртарча агитпункта агитатораш — клуба заведующи н. Бабаев Муса, библиотекан заведующи н. Хачукаев Ваха. Харжархошта юкъе хан-ханнахьа беседаш еш ба агитатораш нн. Усманов Шагит, Джемалдаев Шепа, Джабраилов Магомед, кхыбараш а.

Цхьабакъда нийса хургдацар цунца агитационни балха юкъе дола кхоачамбоацараш бІарга ца дайча а. Уж кхоачамбоацараш критически теркал а деш, Грозненски районни партийни советски организацеша берриге шоай низ тІабохийтаргба хьатІадоагІаш дола хоржамаш толаме чакхдахара духьа.

БЕЛЕЦКИЙ В., ССКП Грозненски райкома пропагандани агитацени отдела заведующи.

Ерригасоюзни Промышленни Выставке яхьийта

ХІара шера дегІайоалаю «Красни Молот» завода коллективо ше аракецача продукцен дукхал.

1956 шера арахийцачарел 7 миллион сом дукхагІа йолаш машинаш, оборудованеш арахийцар коллективо 1957 шера. Заводо арахецача продукцен дукхал санна дегІайоагІа цун технически дикал а. Цунна тешал ду экспорте йохьийтача оборудованейи машинийи дукхал чехка дегІаяро.

1955 шера Аргентине хиннача дунен промышленни выставке дакъа лаьцар «Красни Молот» завода коллективо. Цу выставке «ЦА - 300» яха цементировочни агрегат яхьийтар цо.

1956 шера Москве хиннача Ерригасоюзни промышленни выставке дакъа а лаьцар цига «2 СМ» яха машина яхьийтар цо. Из «2 СМ» яха машина бурув тохача хана скважинашта бикъа маркхал кийчбеш я.

Цу машина технически дикал техкача выставкан Главкас кхоалагІча степена диплом хьожадир завода коллектива.

Цу совгІато коллектива творчески низ айбир. Производствон новаторашца барта а болаш завода конструктораша 1957 шера заводо арахецача машинийи оборудованени дикал лакхъярна чІоагІа къахьийгар.

Из къахьегар бахьан долаш «2 АН — 500» яха машинаш арахецилга карадерзадир заводо. Уж я мехкдаьтта доалла лаьттан тІонаш хица дохадайта лаьрхІа. «АН — 500» яхача машинал 25 процент пайданагІа а, яйгІа а, дикагІа а я из машина.

НГІАССР Совнархоза а СССР-а Министрий Советерча кердача техникай Комитета а кердача соцамца НГІАССР-ра «Красни Молот» завод Ерригсоюзни промышленни выставке дакъалаца оттаяьй.

«Красни Молот» коллективо 1958 шера «2АН — 500» яха машина промышленни выставке яхьийта лаьрхІай. ХІанз из шоай экспонат кийчъеш я завода коллектив.

И. МАЙОРОВ.

Самодеятельноста гІулакх лакхдар

Художественни самодеятельностана методически практически новкъостал де, цун хьалхале лелаерий хІара денна творчески говзал лакхаяха, репертуара идейностьи художественности айе лаьрхІа да НГАССР-а Оргкомтета культуран Управленен чу доагІа Республикански Халкъан творчествон ЦІа.

Республикански профессиональни искусства организацешта: Ерригроссийски театральни обществон отделенена, советски художникий Союза отделенена, Нохч - ГІалгІай иллейи халхареи ансамбла, Филармонена, музыкальни училищана хІанз а дика довзац шоашта хьалхашка латта декхараш.

Дукха ха йоаццаш Хамидов А. яздаь репертуарни сборник кепа теха арадаьннад. Цо чІоагІа новкъостал дергда художественни самодеятальноста.

Боккха болх бе беза Халкъан творчествон ЦІен болхлоша халкъан иллеш гулдеш а уж Іомадеш а. Уж декхараш кхоачашдуларгда нагахьа санна музыкальни искусствон профессиональни низаш царца дакъа лоацаш хуле.

Культуран управленес соцам баьб Халкъан творчествон ЦІен болх тоабе аьнна, юртара культуран цІеной а клубай а болх чІоагІбергболаш, художественни самодеятельноста къаман кадраш хьалкхе а яь, самодеятельноста гІулакх лакхдергдолаш.

Художественни самодеятельность — боккха лоархІам болаш гІулакх да, хІана аьлча къахьегамхой балхара йистебаьлча клубашка, культуран цІеношка салаІа а сакъерда а болх.

Ленина цІерах долча культуран Двореце самодеятельни коллективо дахача шера итт бетта 170 концерт оттадаьд. Цу концерташка хьожаш 50 эзар саг хиннав.

Нохч-ГІалгІай иллей а халхара а ансамбле ва хьалха хиннача художественни самодеятельносте дакъа лоацаш хьалкхеваь дерригача дунен кагирхой а студентий а VI-ча фестивала лауреат вола Эсамбаев М. Ужжамо гІулакхаш дукха а да, нагахьа санна уж лерхІа волавелча.

Дукха болх ба тха коллектива бе безар, хІаьта из болх боаггІача бесса чакхбакккхарна цунца массане а дакъа лаца деза.

НЕДАЧИН М., республикански Халкъан творчествон ЦІен директор.

Рационализаторий предложенех

ДуккхагІа болча болхлошеи. техникашеи, инженерашеи балха юкъе пачхаьалкхенна пайда луш а, болх аттача боаккхаш а дуккха рационализаторски предложенеш ярах дика къахьегама толамаш даха йиш хилар магІалбикерча НПУ-н коллективага.

Дахача 1957 шера 488 рационализаторски предложени яьй МагІалбикерча НПУ болча наха, царех 319 балха юкъе йолаяьй, 293 автора юкъе 194 болхло ва. Цу цифрах бІаргагу мишта дегІаденад вай болхлой дийша хилар, уж технически кхеташ хилар. Цу болхлошей инженерно - технически персоналои яьча предложенеша балха овсарал лакхъярал совгІа, вай Даьхенна 747,4 эсар сом ахча кходаьд.

Ремонтно-механически цехе 80 саг мара воаццашехьа а цар 44 предложени яьй. 174 эзар сом ахча кходаьд цар. Укхаза рационализаторски предложенеш яра гІулакх толаме хиннад, цеха кулгалхоша рационализатораш дика теркал беш а царна дика гІо деш а хиларах. Цхьабакъда, НПУ-н 3170 болхлочох, 300 болхло мара венавац рационализаторашта юкъе. Из да, партийнии профсоюзнии организацеша а РИЗ-ан совето а из лоархІаме гІулакх дикка теркал ца дарах а рационализаце планаш ханханнахьа керда ца яхарах а. Цул совгІа, материально-технически снабженес эшараш во Іалашдарах дуккха пайда баргболаш йола предложенеш балха юкъе ца а йоалаеш йита езаш хул.

ХІаьта а, болхлошта юкъе цІи хеза дуккха рационализатораш ба. Царна юкъе: Крутогузов Я. И.— 8 предложени, царех шера кходаьд — 6615 сом; Изаксон А. М.— 5 предложени, царех кходаьд 30 эзар сом.

Н.н. Саламовси, Дзабиевси, Ярошенкоси, Семирянкоси яьча цхьан предложенех пачхаьалкхенна 150 эзар сом пайда хиннаб. Техника С. И. Магаевс яьча 6 предложенех 36 эзар сом кходаьд, болх дикка аттача а баьккхаб.

ТІайоагІача хана рационализаторий а изобретателий а болх лакхлургболаш укхаза лаьрхІад рационализаторашца совещанеш е а, инженерашка болхлошта лекцеш ешийта а, рационализаторашта дика гІо де а.

А. БОЛДЫРЕВ «МагІалбикерча» НПУ — партбюрон секретарь.

Агитатора блокнота аргІан номер

Араяьннай ССКП Нохч-ГІалгІай обкома пропагандани агитацени отдело арахецаш долча «Агитатора блокнота» аргІан шоллагІа номер.

Номер хьаеллалу «VI областен партийни конференцен соцамаш — наха юкъе» яхача передовой статьяца.

Блокнота тІа «СССР-а Лакхехьарча Советеи Нохч-ГІалгІай АССР-а Лакхехьарча Советеи хоржамаш дара сийна йолча социалистически яхьа» хьакъехьа йола партен обкома постановлени я.

«Беседашта йола материалаш» яхача рубрикана кІал статьяш я: н. Осипенкон «Советски демократи — бокъонца йола халкъан демократи я» яхари, хІаьта В. Чепракова «Дунен капиталистически системан цатешами мелали» яхари.

«Агитатора говзал» яхача рубрикана кІал «Вахарцарча айххача бувзамца» яха А. Куимова корреспонденци я. Цу тІа бувц СССР-а Лакхехьарча Советеи НГІАССР-а Лакхехьарча Советеи хоржамаш дарна кийчо еш Грозненски района агитатораша беш бола болх.

Республике гарггарча шерашка Іомадаь хургда свеклаш лелаяри шекар даккхари. Цу темах къамаьл деча агитатора блокнота тІа корайоагІаргья материал — «Свеклаш лелаяри СССР-а шекара промышленностьи».

ПОВАЛЯЕВ Ю.

Пхьога язду

Юрта библиотека

Назрановски района Кантышеве йоккха библиотека я. Библиотекаралла болх беш я цига Иноземцова Людмила. Библиотеке дукха книжкаши, журналаши, газеташи да. Цхьабакъда, библиотекера деша книжкаш дахьа баьхкараш чІоагІа раьза хилац, хІана аьлча библиотеке чІоагІа бІеха я. Цул совгІа во леладу цига книжкаш а; газетийи журналийи подшивка хьахьокха йиш йолаш яц библиотекарь, хІана аьлча дага мел дехача дІа-юха кхийса дада цун уж. Библиотеке цхьаккха плакат дац хьалтеха.

Читальни зале дІачуваьлча скатерташ а доацаш цхьаккха книжкеи, газети, журнали а доацаш даьсса латт истолаш а.

Иноземцова Л. дуккхаза балхара дІа а яьха во болхло я. Цул согІа комсомолера а дІаяьккхай из.

Назрановски района культуран отдел декхарийла я цу гІулакха оарцагІъяла а библиотека болх дикагІа леларгболаш тоабе а.

АРЧАКОВ БОРИС

Хьехархо—Заьлмаха Имагожев

Нохч - ГІалгІай республика юхаметтаоттаяьчул тІехьагІа Казахстанера цІа а вена, шийна дукхаеза професси хьаийцар новкъ. Имагожев Заьлмаха. Хьалха ше болх баьча Наьсар - Кертерча юкъерча школе хьехархолла балха вахар из. Балхах дика кхеташ а ший балха говзал къонача хьехархошта дІайовзийташ а Заьлмаха хиларах сий ду цун школерча хьехархой коллективо а дешархоша а.

ОЗДОЕВ М. Г.

Наьсар-Кертерча школе

Драматически а, фотографически а, кхыйола а кружокаш я Наьсар-Кертерча школе. Іалаьмате сакъердаме ба, школен директора нов. Озиевс доал деча, фотокружока болх. Цхьабола дешархой хІанзале а фотокарточкаш даха Іоамабеннаб. ДикагІа болча дешархой фотокарточкаш стенгазета тІа доах тха школе. Дикача балхаца белгалъянна я хьехархочо нов. Рыбинас доалдеш йола драматически кружок.

Дукха ха йоаццаш итлагІча классерча дешархоша Дидиговси Аушевси юртарча наха а дешархошта а «Тарапунькеи Штепсели» яха сатирически куплеташ йийшар. ЧІоагІа раьза хилар дешархоша оттадаьча концерта вІашагІкхийтта нах.

ОЗДОЕВ МАХЬМАД-ГИРИ.

Юртарча культурни учрежденешта шефство лелаелга

Вай республикан культурно-просветительни учрежденеша боккха лоархІам болаш гІулакх даьд. Цар соцам баьб юртарча клубаштеи, Культуран ЦІеноштеи, художественни самодеятельноста кружокаштеи, района библиотекаштеи шефство лелае аьнна.

Республикански Лермонтова цІерагІча театреи Советски Союза художникий отделенеси Малгобекскии Сунженскии районашта шефство лелаю. Нохч-ГІалгІай иллени халхареи ансамбласи Андреевски Долинерча клубаси Назрановскии Урус-Мартановскии районашта шефство лелаю.

Укх гарггарча деношка республикан районашка культуран болхлой группа гІоргья. Цига культуран болх тоабе новкъостал дергда цар.

Керда пекарни

Дукха ха йоццаш Назрановски совхоза Плиевски отделенен къахьегамхошеи, гІулакхера барашеи дехардарца Пхьиле-къонгий юрта хьайийлай пекарни. ХІара денна пхи бІаь килограмм маькх ю пекарне. Пекараша Плиев Іалаудини Холухоев Османи ба, царна новкъостал деш Ведзижева Люба а я.

Йоккха паргІато яьнний юрта бахача наха пекарни хьа а йийла тика тІа хьаэца эшшача хана маькх хиларца.

ПЛИЕВ А.

Советски наьха турпала гІулакхаш дувца киновыставка

«Челюскинций» цІерахча кинотеатре «Дунен эггара хьалхара социалистически пачхьалкхе яра турпала гІулакхаш дувца кинофильмаш» яха киновыставка вІашагІъеллай.

Сурташ тІа «Владимир Ильич Ленин», «Ленин в Октябре», «Школа Мужества», «Павел Корчагин», «К новому берегу», «Молодая гвардия», «Повесть о настоящем человеке», иштта кхыдолча а кинофильмай кадраш да.

ВОРОНИН С.

Берий творчество

Москве хьайийлай XI-гІа Ерригсоюзан ВЛКСМ ЦК-си, СССР-а культуран Министерствоси, РСФСР-а просвещенен Министерствоси вІашагъелла берий изобразительни творчестван выставка.

ЧІоагІа лоІам хулаш хьеж москвичаш выставке хьаоттадаьча, Грозненски пионерий Дворецa изокружоке дакъалоацараша яздаьча, сурташка.

ДІахо йодача хана выставкашка дикагІа а дукхагІа а НГІАССР-н городашкарчеи юрташкарчеи школьникий произведенеш хилар ловш ба москвичаш.

В. БРАЙКОВСКАЯ, художник.

ДикагІа бола дешархой

Нов. Баркинхоев Хаматхан директор волча, Контышеверча юкъерча школе дешаш 418 дешархо ва. Царна юкъе 150 йиІиг я. Шоайла цхьоагІо йолаш, барттайна дешаш да гІалгІай, эрсий, хІирий, кхыча къамий бераш. Общественни балхаца а дика дешарца а белгалъяьнна я ворхІлагІча классера йиІагаш Оздоеваи, Дзауроваи, Дудароваи. Дисциплина дика йолаш а дика дешаш ба бархІлагІча классера дешархой Котиеви, Хучиеви, Дударови, итлагІча классера Дзурабови, иштта кхыбараши. Школен директор нов. Баркинхоев а ерригa хьехархой коллектив а доккхача толамашца дешара шу чакхдаккха лаьрхІа я.

Дж. УЖАХОВ.

Редактор М. ЛЬЯНОВ.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Грозный, ул. Сталина, 23, телефоны: редактора 2-07-01. отдела партийной жизни 2-41-23, 2-25-72, корректорской — 2-30-01.

СФ00235. [illegible] Заказ № 639.